

NEMZETI KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI HIVATAL

ÚTMUTATÓ
a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap
elszámolásához,
befizetéséhez,
a támogatások elnyeréséhez
és a K+F kedvezmények igénybevételéhez

Budapest, 2004. február

Készült: a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) Stratégiai Főosztályának 42888/2003. sz. megbízása alapján.

dr. Balogh Tamás

a Stratégiai Főosztály vezetője

Készítették:

I. fejezet: Ácsné Molnár Judit APEH vezető főtanácsos

II. fejezet: dr. Nagy Gábor Pénzügyminisztérium ny. főov.

II. fejezet: Daruné Pálos Zsuzsa KPKI osztályvezető

IV. fejezet: dr. Nagy Gábor Pénzügyminisztérium ny. főov.

V. fejezet: Pölöskei Pálné Pénzügyminisztérium h. főov.

VI. fejezet: dr. Nagy Gábor Pénzügyminisztérium ny. főov.

Közreműködött: Farkas István MAGOSZ főtitkára

A munkacsoport vezetője:

dr. Jávorka Edit, az NKTH tanácsadója

A téma koordinátora:

dr. habil Imre József NKHT h. főov.

Tartalomjegyzék

- I. fejezet A járulék befizetése**
1. A törvény célja
 2. A törvény hatálya
 - 2.1. Járulékfizetésre kötelezettek
 - 2.2. Járulékfizetésre nem kötelezettek
 - 2.2.1. Mentesség alanyi jogon
 - 2.2.2. A számviteli törvény hatálya alá nem tartozók
 - 2.2.3. Mikro-, kis-, középvállalkozásonkénti minősítés
 - 2.2.3.1. Mutatók az utolsó beszámoló alapján
 - 2.2.3.2. Mutatók a tárgyévi várható adatok alapján
 - 2.2.4. Kezdő vállalkozások mentessége
 - 2.2.4.1. Naptári év szerint működő társaságok
 - 2.2.4.2. A naptári évtől eltérő üzleti évet választó társaságok
 3. A fizetendő járulékelőleg
 - 3.1. Előlegfizetés a kötelezettség első két negyedévére
 - 3.1.1. A vetítési alap
 - 3.1.2. A járulék éves bruttó összege
 - 3.1.3. A járulék éves nettó összege
 - 3.2. Előlegfizetés a kötelezettség első két negyedévét követő négy negyedévre
 4. A járulékelőleg bevallása
 - 4.1. Az előleg bevallása a kötelezettség keletkezésének évében
 - 4.2. Az előleg járulékbevallással egyidejű bevallása
 - 4.3. Az előleg bevallása, fizetése átalakulás esetén
 5. A járulékkötelezettség elszámolása
 6. A járulékkötelezettséggel összefüggő adóhatósági ellenőrzés
Példa a kisvállalkozás 2004. évi járulékelőleg-bevallására

II. fejezet Az innovációs járulék befizetésének elszámolása

 1. Az innovációs járulék alapjának megállapítása
 - 1.1. Nettó árbevétel
 - 1.2. Eladott áruk beszerzési értéke
 - 1.3. Anyagköltség
 - 1.4. Közvetített szolgáltatások értéke
 2. Az innovációs járulékfizetési kötelezettség megállapítása
 - 2.1. Az innovációs járulék bruttó összege
 - 2.2. Az innovációs járulék bruttó összegéből levonható összegek
 - 2.2.1. A vállalkozás saját tevékenységi körében végzett kutatási

- fejlesztési tevékenység közvetlen költsége
- 2.2.2. A vállalkozásba adott kutatási-fejlesztési tevékenység költsége
- 2.2.3. A levonható összegeket csökkenti az államháztartási támogatás
- 2.2.4. A bruttó összegből összesen levonható
- 2.3. Az innovációs járulék nettó összege
- 2.4. Az innovációs járulék nettó összegének elszámolása
- 3. A kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetlen költségei
- 3.1. A kutatás közvetlen saját költségei
- 3.2. A kutatás eszközeinek amortizációja
- 3.3. A kísérleti fejlesztés közvetlen költségei
- 3.4. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja
- 3.5. Megrendelésre végzett kutatás közvetlen saját költségei
- 3.6. Megrendelésre végzett kutatás eszközeinek amortizációja
- 3.7. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei
- 3.8. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja
- 4. Vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségei
- 4.1. Vállalkozásba adott kutatás költségei
- 4.2. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés költségei
- 5. A kutatás, kísérleti fejlesztés költségeit ellentételező bevételek (végleges támogatások)
- 6. Önkéntes befizetések, adományok, segélyek elszámolása
- 7. A gazdasági eredményből való részesedés
- 8. A kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei
- 8.1. A kutatás közvetett költségei
- 8.2. A kísérleti fejlesztés közvetett költségei
- 8.3. A kutatás általános költségei
- 8.4. A kísérleti fejlesztés általános költségei

V. fejezet A vállalkozások és a magánszemélyek adókedvezményei

A társasági adóból érvényesíthető kedvezmények

- 1. A társasági adótörvény a kedvezményekről
- 2. A K+F költségek kedvezménye
- 2.1. Levonható közvetlen költség
 - 2.1.1. Levonási lehetőség
 - 2.1.2. Le nem vonható költség
 - 2.1.3. A kísérleti fejlesztés aktiválása

- 2.1.4. A támogatás meghatározása
- 2.2. Egyetemi, MTA-kutatóhelyi területi kedvezmény
 - 2.2.1. Csekély összegű támogatás
 - 2.2.2. Nem veheti igénybe a kedvezményt
- 3. Gyorsított értékcsökkenési leírás
 - 3.1. Értékcsökkenési leírás az adótörvény szerint
 - 3.2. Terven felüli értékcsökkenés
 - 3.3. Fejlesztési tartalék
 - 3.3.1. Nem képezhető fejlesztési tartalék
 - 3.3.2. Mit lehet beruházásként figyelembe venni
 - 3.3.3. Utólagos adófizetés
 - 3.3.4. Értékcsökkenési leírás elszámolása
 - 3.3.5. Példa
- 4. A kis- és középvállalkozások adóalap-kedvezménye
 - 4.1. Feltételek
 - 4.1.1. További feltételek
 - 4.1.2. A kedvezmény nem érvényesíthető
 - 4.1.3. Utólagos adóalap-növelés
- 5. Jogdíjkedvezmény
 - 5.1. Jogdíjnak minősül
- 6. Adomány
 - 6.1. Az adomány igénybevételi feltételei
 - 6.1.1. Az adománynak minősül
 - 6.1.2. Az adomány formája és értéke
 - 6.2. Az adomány további feltételei
 - 6.2.1. A K+F tevékenység támogatható
 - 6.3. Az adóalap-csökkentés speciális feltételei
 - 6.3.1. Az adóalapból levonható kedvezmény mértéke
 - 6.3.2. Igazolás szükséges
 - 6.3.3. Az adóalap növelése
 - 6.3.4. Tartós adományozási szerződés
 - 6.3.5. Példa
- 7. Adókedvezmények
 - 7.1. A kis- és középvállalkozás adókedvezménye
 - 7.1.1. Tárgyi eszköznek számít
 - 7.1.2. Az adókedvezmény alapja
 - 7.1.3. Az adókedvezmény igénybevételének időszaka
 - 7.1.4. További feltételek, az érvényesítés kizárása
 - 7.1.5. Az adókedvezmény visszafizetése
 - 7.2. Fejlesztési adókedvezmény
 - 7.2.1. Az adókedvezmény számításának módja
 - 7.2.2. Kedvezményezett térségek

- 7.2.3. Támogatási intenzitás
 - 7.2.4. A kedvezmény igénylése
 - 7.2.5. Példa
- A személyi jövedelemadóból érvényesíthető kedvezmények
- 1. Egyéni vállalkozók
 - 1.1. Gyorsított értékcsökkenési leírás
 - 1.2. Fejlesztési tartalék
 - 1.3. K+F ráfordítások kedvezménye
 - 1.4. Kisvállalkozói kedvezmény
 - 1.4.1. A kedvezmény visszafizetése
 - 1.5. Hitelkamat-kedvezmény
 - 2. Kedvezmények a magánszemélynek
 - 2.1. Adóterhet nem viselő járandóság
 - 2.2. Adómentes jövedelem
 - 2.3. Adókedvezmény szellemi tevékenység után

VI. fejezet A társasági adóalap korrekciói miatti kedvezmények

- 1. A K+F költségek alapján érvényesíthető adóalap-csökkentés
 - 1.1. A tárgyévben aktivált kísérleti fejlesztési költségek
 - 1.2. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés aktivált költségei
- 2. További adóalap-csökkentés
- 3. Fejlesztési tartalék számviteli elszámolása
- 4. A K+F-hez használt eszközök értékcsökkenési leírása(a számviteli elszámolásokban)
- 5. Térítés nélküli eszközátadás

Függelék. Joganyag

I. fejezet

A járulék befizetése

1. A törvény célja

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény (a továbbiakban: törvény) megalkotásának a célja a magyar gazdaság versenyképességének és fenntartható fejlődésének az új ismereteken és azok alkalmazásán alapuló erősítése, ezen belül különösen a kutatás-fejlesztés (K+F) és a létrehozott új tudás alkalmazásának megfelelő mértékű és kiszámítható finanszírozása, valamint az ezzel kapcsolatos társadalmi érdekek érvényre juttatása.

Ehhez szükséges egyrészt a kiszámítható nagyságrendű központi költségvetési támogatás megléte, másrészt az is, hogy a vállalkozások a korábbiaknál jelentősebb és növekvő mértékben járuljanak hozzá az innovációs, illetve K+F tevékenység forrásainak megteremtéséhez.

A jelölt célok megvalósítását szolgálja az elkülönített állami pénzalapként funkcionáló Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (a továbbiakban: Alap), amely a források – az Alapba történő befizetések – koncentrációja mellett biztosítja azok visszaáramlását is a vállalászási szektorba innovációs célú felhasználásra. Ennek megfelelően szabályozza a törvény az Alap képzését és felhasználását.

Az Alap jelentős bevételi eleme a gazdasági társaságok által befizetett innovációs járulék (a továbbiakban: járulék), amelyet a járulékelőleg fizetés rendszerében kell teljesíteni.

2. A törvény hatálya

A törvény időbeli hatálya: 2004. január 1.

A törvény tárgyi hatálya az innovációs járulékra – így a járulékelőlegre is – vonatkozik.

A törvény személyi hatálya alapján határozható meg, hogy mely gazdálkodók kötelezettek járulékfizetésre.

2.1. Járulékfizetésre kötelezettek

A személyi hatályt a törvény 3. §-ának (1) bekezdése határozza meg, amely szerint a járulék megfizetésére kötelezett – meghatározott kivételekkel – a belföldi székhelyű, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) hatálya alá tartozó **gazdasági társaság**. A gazdasági társaságokról az 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Gt.) rendelkezik, amely a következő gazdasági társasági formációkat jelöli:

- közkereseti társaság,
- betéti társaság,
- közös vállalat,
- korlátolt felelősségű társaság,
- részvénytársaság.

Járulékfizetésre **kötelezett** a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. tv.) 4. §-ának 28. pontjában meghatározott külföldön tevékenységet végző (a továbbiakban: **off-shore társaság**) is.

Off-shore társaság: az a belföldön a Gt.-ben foglaltak szerint alapított, belföldi székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság, amely az adóévben folyamatosan megfelel a Tao. tv. hivatkozott jogszabályhelye alpontjaiban megjelölt valamennyi feltételnek. Az off-shore társaság tehát a törvény személyi hatálya alá tartozik, s – függetlenül attól, hogy egyébként adómentes a helyi iparüzési adó vonatkozásában – járulékfizetési kötelezettségét az általános szabályok szerint állapítja meg, illetve teljesíti.

Az előzőek szerinti valamennyi, a naptári év szerint működő, valamint a naptári évtől eltérő üzleti évet választott gazdasági

társaságnak, s valamennyi üzleti évére vonatkozóan kell járulékot fizetnie, kivéve

- méretük alapján a mikrovállalkozásokat, továbbá
- a kötelezettnék a törvény által mentesített időszakait.

Ezeket a meghatározott kivételeket a törvény 3. § (2)-(3) bekezdései tartalmazzák, lásd részletesen a következő 2.2. pont alatt.

2.2. Járulékfizetésre nem kötelezettek

Járulékot fizetni csak a gazdasági társaságoknak kell, de közülük is csak annak, amelyik nem tartozik a törvény által mentesített esetek körébe.

2.2.1. Mentesség alanyi jogon

Nem terjed ki a törvény hatálya, így nem terheli járulékfizetési kötelezettség a szervezeti jogi szabályozás alapján – **alanyi jogon** – azokat a vállalkozásokat, szervezeteket, intézményeket, amelyek nem a Gt. szerint létesíthetők. Ilyenek **például:** a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, a társasház, a közhasznú társaság, az erdőbirtokossági társulat, a vízgazdálkodási társulat, az ügyvédi iroda, a magán-nyugdíjpénztár, az önkéntes nyugdíjpénztár, az MRP szervezet, az egyház, az alapítvány, a társadalmi szervezet, a költségvetési intézmény, az egyesülés (ide értve az Európai Gazdasági Egyesülést is).

2.2.2. A számviteli törvény hatálya alá nem tartozók

Nem sorolhatók a törvény hatálya alá azok sem, akik/amelyek **nem tartoznak az Sztv. hatálya alá.** Ilyenek **például:** a magánszemély, az egyéni vállalkozó, akkor sem, ha egyéni céggént a cégbíróságon bejegyzést nyert, a polgári jogi társaság, az építőközösség, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselője.

Nem tartozik az Sztv. hatálya alá – így járulékfizetésre nem kötelezett – az az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Eva tv.) szerint adózó gazdasági társaság, amely az üzleti évben nyilvántartásait az Eva tv. 4 §-ának (4) – (6) bekezdése szerint vezeti. Járulék-kötelezett azonban az üzleti évben

az évával összefüggő nyilvántartási kötelezettségét az Sztv. szerint (a kettős könyvvitel rendszerében) teljesítő eva-alany gazdasági társaság.

2.2.3. Mikro-, kis-, középvállalkozáskénti minősítés

Nem terjed ki a járulékfizetési kötelezettség – a törvény 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján – a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Kk. tv.) 3. §-a szerint **mikrovállalkozásnak minősülő gazdasági társaságra.**

Tekintve, hogy a törvény másként (más minősítési szempontról) a mikrovállalkozásokon kívüli vállalkozásokra vonatkozóan sem rendelkezik, ezért adott társaság mérete – mikro-, vagy kis-, vagy középvállalkozás, vagy azon kívüli – a Kk. tv. szerint határozható meg [ezt írja elő a Kk. tv. 4. §]. A minősítéshez – amelyet minden társaság maga végez el – a Kk. tv. alapján a következő mutatókra kell figyelemmel lenni.

Összes foglalkoztatotti létszám	Éves nettó árbevétel (árbev.) vagy mérlegfőösszeg (mfőö.)	Az állam, az önkormányzat vagy a mikro-, kis- és középvállalkozáson kívül eső vállalkozások tulajdoni részesedése tőke vagy szavazati jog alapján
1.	2.	3.*
Mikrovállalkozás, 10 főnél kevesebb	árbev. legfeljebb 700 millió forint, vagy mfőö. legfeljebb 500 millió forint	Külön-külön és együttesen sem haladja meg a 25 százalékot
Kisvállalkozás, 50 főnél kevesebb	árbev. legfeljebb 700 millió forint, vagy mfőö. legfeljebb 500 millió forint	Külön-külön és együttesen sem haladja meg a 25 százalékot
Középvállalkozás 250 főnél kevesebb	árbev. legfeljebb 4 milliárd forint, vagy mfőö. legfeljebb 2,7 milliárd forint	Külön-külön és együttesen sem haladja meg a 25 százalékot

* Nem kell alkalmazni a **3. mutató** szerinti korlátozást – azaz nem zárja ki a mikro-, vagy kis-, vagy középvállalkozáskénti minősítést –, ha a társaság tulajdonosai olyan intézményi befektetők, amelyek nem rendelkeznek többségi irányítást biztosító befolyással, vagyis 50%-ot meghaladó szavazati joggal [Kk. tv. 3. § (4) bekezdés].

Intézményi befektető – a Kk. tv. alkalmazásában – a bank, a szakosított hitelintézet, a befektetési társaság, a kockázati tőketársaság, a biztosító részvénytársaság, a befektetési alap, a kockázati tőkealap, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magán-nyugdíjpénztár [Kk. tv. 17. § b) pont].

Lényeges, hogy a **2. mutató** szerinti feltételek vagylagosak, azaz az éves nettó árbevételre vagy a mérlegfőösszegre megadott adatok közül elégséges az egyik teljesülése.

A minősítésnél mindhárom mutatónak egyidejűleg meg kell felelni, illetve a *-gal jelölteket figyelmen kívül lehet hagyni, ha annak feltételei fennállnak.

A **3. mutató** szerinti tulajdoni részesedést – vizsgálata esetén – a tárgyévi (üzleti évi) adatok alapján kell meghatározni.

Az **1. mutató** szerinti összes foglalkoztatotti létszám, valamint a **2. mutató** szerinti éves nettó árbevétel vagy a mérlegfőösszeg számbavétele a **Kk. tv. 3. § (5) és (7) bekezdése** alapulvételével a következő:

- e két mutatót az utolsó, éves beszámoló alapján kell meghatározni;

- amennyiben a vállalkozás működési ideje egy évnél rövidebb, úgy az adatokat évesíteni kell;

- ha a vállalkozás az adóévben újonnan alakult – előző időszaki beszámoló nem lévén – a tárgyévre vonatkozó üzleti terv alapján kell az adatokat figyelembe venni. E tekintetben ide tartoznak (tárgyévi adatokkal számolnak) az átalakulással létrejött (jogutód) társaságok is, kivéve az átvevő és a fennmaradó társaságot.

2.2.3.1. Mutatók az utolsó beszámoló alapján

A **2. mutató** szerinti éves nettó árbevétel, vagy mérlegfőösszeg adata az utolsó üzleti évi beszámolóból – éves, egyszerűsített éves vagy egyszerűsített beszámolóból – nyerhető. Az **1. mutató** szerinti összes foglalkoztatotti létszám – a foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma – szintén a kettős könyvvitelt vezető társaság beszámolójában szereplő adat. Amennyiben a társaság az utolsó beszámolási időszakban egyszeres könyvvitelt vezetett – függetlenül attól, hogy az egyszerűsített beszámoló nem tartalmaz létszámadatot – akkor is az átlagos statisztikai állományi létszámot kell figyelembe vennie.

Miután a törvény arról nem rendelkezik, hogy e feltételeknek mely időpontban kell megfelelni, ezért a járulékmentességhez a mikrovállalkozásra előírt mutatóknak a **tárgyév egészében** meg kell felelni, az üzleti év – **először a 2004. üzleti év – (NG. szerint értelmezhetetlen) mikrovállalkozásnak** kell lenni.

Az **1. mutató** és a **2. mutató** szerinti adatoknak – a kezdő vállalkozások kivételével – az

utolsó, éves beszámoló

szerinti figyelembevétel az üzleti év minden napján azt jelenti, hogy az üzleti éven belül két, a már rendelkezésre álló beszámoló adataira kell támaszkodni. **Ez a két beszámoló** a naptári év szerint működő társaságnál a 2004. évben

– a 2003. évi beszámoló elfogadása napját megelőző napig (legkésőbb 2004. május 30-áig) a **2002. évi** beszámoló, továbbá azt követően,

– a 2003. évi beszámoló elfogadása napjától a **2003. évi** beszámoló.

Csak a mindkét, irányadó időszak beszámoló alapján mikrovállalkozásnak minősülő vállalkozás lehet járulékmentes. Ha a társaság valamelyik utolsó ismert beszámoló adatai alapján – lásd a következő tábla szerint – túllépte a határértékeket, járulékköteles.

Megnevezés	2002. évi beszámoló	2003. évi beszámoló	2004-ben járulék
	alapján		
Létszám	Max. 9 fő	Max. 9 fő	
Árbevétel	Max. 700 millió Ft	Bármennyi	
Mérlegfőösszeg	Bármennyi	Max. 500 millió Ft	
1. Minősítés	Mikro	Mikro	Mentes
Létszám	Max. 9 fő	Max. 9 fő	
Árbevétel	Bármennyi	Max. 700 millió Ft	
Mérlegfőösszeg	Max. 500 millió Ft	Bármennyi	
2. Minősítés	Mikro	Mikro	Mentes
Létszám	Max. 9 fő	Max. 9 fő	
Árbevétel	Bármennyi	Bármennyi	
Mérlegfőösszeg	Max. 500 millió Ft	Max. 500 millió Ft	
3. Minősítés	Mikro	Mikro	Mentes
Létszám	Max. 9 fő	Max. 9 fő	
Árbevétel	Max. 700 millió Ft	Max. 700 millió Ft	
Mérlegfőösszeg	Bármennyi	Bármennyi	
4. Minősítés	Mikro	Mikro	Mentes
5. Minősítés	Mikro	Nem mikro	Kötelezett
6. Minősítés	Nem mikro	Mindegy	Kötelezett

Az utolsó éves beszámoló a naptári évtől eltérő üzleti évet választó társaság esetén szintén az üzleti év adott napján rendelkezésre álló – elfogadott – beszámoló.

2.2.3.2. Mutatók a tárgyévi várható adatok alapján

A **3. mutató** szerinti tulajdoni részesedést – annak vizsgálata esetén – a tárgyévi (üzleti évi), s nem az elfogadott beszámolók szerinti adatok alapján kell meghatározni. Nem merül fel e mutató vizsgálata annál a társaságnál, amelynek tagjai kizárólag magánszemélyek (nem intézményi befektetők).

A Kk. tv. már hivatkozott rendelkezése szerint az **1. mutató** és a **2. mutató** adatait az újonnan alapított társaság esetén – az utolsó, éves beszámoló helyett – a **tárgyév**re vonatkozó üzleti terv alapján kell megállapítani. Ennek ugyan a járulékkötelezettség szempontjából nincs jelentősége, mert a törvény a kezdő vállalkozásoknak (lásd a következő, 2.2.4. pont alatt) járulékmentességet biztosít, de lényeges, hogy a Kk. tv. alkalmazásában az újonnan alapított társaságokkal azonosan kezelendők

(a tárgyévi várható adatokat veszik figyelembe) az **átalakulással** létrejött társaságok is, **kivéve** az átvevő és a fennmaradó társaságot.

Az új alapítású társaságok analógiája alkalmazható a szervezeti formaváltás esetén, amikor az egyik társasági formából egy másik társasági formába történik az átalakulás. **Például**, ha egy betéti társaság kft.-vé alakul át, a jogutód kft. az üzleti évére – az átalakulás cégbírósági bejegyzésének napját követő nappal keletkezett üzleti évére – a tárgyévi adatokkal számol.

A **kivételként** említett **átvevő társaságnak** – amely az egyesülés (beolvadás vagy összeolvadás) kapcsán a beolvasztó, a befogadó társaságot jelenti – nem keletkezik új üzleti éve, reá nem alkalmazható az újonnan alapított társaságok Kk. tv. szerinti rendelkezése. Az átvevő társaság az utolsó, éves beszámoló adatait veszi alapul (lásd a 2.2.3.1. pont szerint).

A másik **kivétel a fennmaradó társaság**, amely a szétválás, kiválás esetén jelenti azt a társaságot, amelyikből kiváltak, szintén – az előzőek szerint – nem a tárgyévi, hanem az utolsó éves beszámoló adatai alapján minősít. (Az a társaság, amelyik kiválik – új üzleti éve alapján – a tárgyévi adatokkal számol.)

Rögzíthető tehát, hogy **átalakulás miatt nem mentesül** a társaság a járulékfizetési kötelezettség alól. (Lásd részletesen a 4.3. pont alatt.)

2.2.4. Kezdő vállalkozások mentessége

Mentes a járulékfizetési kötelezettség alól – a törvény 3. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint – **a cégbejegyzés évében a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaság.**

A megfogalmazás kétirányú megközelítést tartalmaz,

- egyrészt **kire vonatkozik** a mentesség: kizárólag a kezdő vállalkozásra, vagyis a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaságra,
- másrészt **mikor vonatkozik** a mentesség az új alapítású gazdasági társaságra: a cégbejegyzés évében.

A szabályozás alapulvételével a tevékenységét a 2004. évben megkezdő gazdasági társaságnál minden esetben legalább két járulékfizetés alól **mentesített üzleti évről** van szó, ezek az:

- **előtársasági időszak**, és
- **előtársasági időszakot követő üzleti év.**

Az előtársasági időszakra vonatkozóan még a következők figyelembevétele szükséges.

A törvény 3. §-a (3) bekezdésének direkt szabályozása ugyan csak a jogelőd nélkül alapított társaság, azaz a bejegyzést nyert társaság előtársasági időszakát mentesíti, de bármely előtársaság járulékmentessége általános szabályként megfogalmazható. Ugyanis előtársasági időszakra minősül az is, amikor a kezdeményezett cégalapítás a cégeljárás megszüntetésével azért fejeződik be, mert a társaság visszavonja kérelmét, vagy mert a cégbíróság a bejegyzést elutasítja. Ez utóbbi két esetben az előtársaság „potenciális” kezdő vállalkozás, hiszen szándéka megváltoztatásáig, illetve kérelme elbírálásáig még nem tudhatja hogy bejegyzik-e vagy sem, ezért **járulékot nem kell fizetnie.**

Így a társaságok **az előtársasági időszakban soha nem fizetnek járulékot.**

2.2.4.1. Naptári év szerint működő társaságok

Azoknak a társaságoknak, amelyek – az általános szabályok szerint – december 31-i mérlegforduló nappal működnek, nem merül fel a járulékkal kapcsolatosan kötelezettségük az első két üzleti évükben, függetlenül attól, hogy a cég bejegyzése (az előtársasági időszak vége) a cégbejegyzési kérelem benyújtásának évében, vagy az azt követő évben történik meg.

Amennyiben a cégbejegyzésre a kérelem benyújtásának évében sor kerül, **például** 2004. január 13-i kérelmére 2004. február 25-én bejegyzik a társaságot, úgy **járulégmentes** üzleti évei:

- 2004. január 13.–2004. február 25. előtársasági időszak, és
- 2004. február 26.–2004. december 31. második üzleti éve.

Járulék-kötelezettsége 2005. január 1-jétől állhat fenn.

Amennyiben a cégbejegyzésre a kérelem benyújtásának évét követő évben kerül sor, **például** 2004. november 8-i kérelmére 2005. január 16-án jegyzik be a társaságot, úgy **járulégmentes** üzleti évei:

- 2004. november 8.–2005. január 16. előtársasági időszak, és
- 2005. január 17.–2005. december 31. második üzleti éve.

Járulék-kötelezettsége 2006. január 1-jétől állhat fenn.

Amennyiben a társaság cégbejegyzése a törvény hatályba lépése előtt benyújtott kérelmére a 2004. évben történik meg, **például**

2003. december 4-i kérelmére 2004. március 12-én nyer bejegyzést, akkor a

– 2003. december 4.–2004. március 12. időszakra nincs kötelezettsége, és

– 2004. március 13.–2004. december 31. második üzleti éve járulégmentes, mert a cégbejegyzés évében van.

Járlék-kötelezettsége 2005. január 1-jétől állhat fenn.

2.2.4.2. A naptári évtől eltérő üzleti évet választó társaságok

Az Sztv. 11. §-a (2) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő társaságok élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy december 31-étől eltérő – általuk választott – mérlegforduló nap szerinti üzleti évre áttérnek, vagy már eleve a naptári évtől eltérő üzleti éves társaságként alakulnak meg. Ilyen társaság lehet – a hitelintézet, a pénzügyi vállalkozás, a biztosító intézet kivételével – a külföldi anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalata, ezen leányvállalat leányvállalata (unokavállalat), valamint a fióktelep (ez utóbbi nem tartozik a járulék-kötelezettek körébe).

A megváltoztatott mérlegforduló napra áttérő társaságok nem kezdő vállalkozások, ezért ezen a címen járulégmentesség nem illeti meg őket.

Azon társaságok, amelyek – az Sztv. 11. §-a (2) bekezdésében foglalt feltételek szerint – a naptári évtől eltérő üzleti év szerinti működést már a megalakuláskor választják, szintén a cégbejegyzés évében mentesülnek a járulékfizetés alól.

Esetükben figyelemmel kell lenni arra a – törvény 5. §-a (10) bekezdésében foglalt – szabályra is, amely szerint a naptári évtől eltérő üzleti évet választó járulékfizetésre kötelezett az **üzleti év első napján hatályos jogszabályok szerint** állapítja meg, vallja be, teljesíti járulékfizetési kötelezettségét és fizet előleget. E törvényi előírás és a mentességről szóló 3. § (3) bekezdése szerinti rendelkezés együttes alkalmazásával a következő esetek fordulhatnak elő.

Például, ha a társaság bejegyzési kérelmét 2004. szeptember 8-án nyújtja be, a cégbejegyzés napja 2004. október 18., mérlegforduló napja november 30., akkor **járulégmentes** üzleti évei:

– 2004. szeptember 8.–2004. október 18. előtársasági időszak, és

– 2004. október 19.–2004. november 30. második üzleti éve, és

– 2004. december 1.–2005. november 30. harmadik üzleti éve.

A harmadik üzleti év első napja (2004.) a cégbejegyzés évében van, ezért abban sem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége. Járulékkötelezettsége először a 2005. december 1.-2006. november 30. közötti negyedik üzleti évére állhat fenn.

Például, ha a társaság bejegyzési kérelmét 2004. október 18-án nyújtja be, a cégbejegyzés napja 2005. január 10., mérlegforduló napja március 31., akkor **járulékmentes** üzleti évei:

- 2004. október 18.–2005. január 10. előtársasági időszak, és
- 2005. január 11.–2005. március 31. második üzleti éve, és
- 2005. április 1.–2006. március 31. harmadik üzleti éve.

A harmadik üzleti év első napja (2005.) a cégbejegyzés évében van, ezért abban sem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége. Járulékkötelezettsége először a 2006. április 1.–2007. március 31. közötti negyedik üzleti évére állhat fenn.

Például, ha a társaság bejegyzési kérelmét 2004. április 21-én nyújtja be, a cégbejegyzés napja 2004. június 15., mérlegforduló napja április 30., akkor **járulékmentes** üzleti évei:

- 2004. április 21.–2004. június 15. előtársasági időszak, és
- 2004. június 16.–2005. április 30. második üzleti éve.

A harmadik üzleti év (2005. május 1.–2006. április 30.) első napja nem a cégbejegyzés évében van, ezért járulékkötelezettség először erre az üzleti évre állhat fenn.

Például, ha a társaság bejegyzési kérelmét 2003. december 12-én nyújtotta be, a cégbejegyzés napja 2004. március 28., mérlegforduló napja június 1., akkor a:

- 2003. december 12.–2004. március 28. előtársasági időszakban a járulék kérdése fel sem merülhet,
- 2004. március 29.–2004. június 1. második üzleti éve járulékmentes, és
- 2004. június 2.–2005. június 1. harmadik üzleti éve járulékmentes.

A negyedik üzleti év (2005. június 2.–2006. június 1.) első napja nem a cégbejegyzés évében van, ezért járulékkötelezettség először erre az üzleti évre állhat fenn.

3. A fizetendő járulékelőleg

A járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság járulékfizetését az előlegfizetés rendszerében teljesíti.

Az adóévben (üzleti évben) járulékfizetésre kötelezettek – a törvény 5. §-a (2) bekezdésében előírtak szerint – háromhavonként (előlegfizetési időszak) kell előleget fizetnie, minden harmadik hónapot követő hó 20. napjáig. Ennek megfelelően a naptári év szerint működő társaságok esetén – először – a 2004. üzleti évre:

- I. negyedévi előleg befizetési határideje: 2004. április 20.,
- II. negyedévi előleg befizetési határideje: 2004. július 20.,
- III. negyedévi előleg befizetési határideje: 2004. október 20.,
- IV. negyedévi előleg befizetési határideje: 2005. január 20.

A naptári évtől eltérő üzleti évet választott társaságnál három adóévi hónaponként, azaz adóévi negyedévenként kell előleget fizetni, amelynek befizetési határideje minden adóévi negyedévet követő 20. nap.

A fizetendő járulékelőleg alapjára, összegére vonatkozóan a törvény **eltérő** szabályozást ír elő

- a járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének **első két előlegfizetési időszakára**, valamint
- az első két előlegfizetési időszakot követő 12 hónapos időszak **négy előlegfizetési időszakára**.

3.1. Előlegfizetés a kötelezettség első két negyedévére

A törvény 5. §-a (7) bekezdésének második fordulata rendelkezik arról, hogy a járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakában az **előleg mértéke a járulék várható éves nettó összegének időarányos része**.

A járulékfizetési kötelezettség keletkezésének éve az az év, amelyben először előleget kell fizetni a törvény rendelkezései szerint, ez

- a már folyamatosan működő társaság esetén a 2004. év,
- a 2004-ben jogelőd nélkül alapított társaság esetén a cégbejegyzés évét követő év,

- átalakulás esetén a törvény 5. §-ának (5) bekezdése szerinti év,

– a naptári évtől eltérő üzleti évet választott társaság esetén folyamatos működésnél a 2004. évben induló üzleti év, 2004. évi alapítású társaságnál az az üzleti év, amelynek első napja a cégbejegyzés évét követő évben van.

Kizárólag a járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakában – általános esetben a 2004. év első két negyedévében – kell a járulék **várható** éves nettó összegének időarányos részét előlegként megfizetni. A későbbiekben többé nem merülhet fel a tárgyévi várható adatok bázisadatként történő alapulvétele.

Az első két negyedévi előleg összegének kiszámításához szükség van a járulék **várható** éves nettó összegének meghatározására. Ehhez a járulék **várható** éves bruttó összegéből kell kiindulni.

A járulék éves bruttó összege – a törvényi előírások szerint – a vetítési alap meghatározott százaléka.

3.1.1. A vetítési alap

A **vetítési alap** – a törvény 4. §-ának (1) bekezdése szerint – a helyi adókról szóló, többször módosított 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 39. §-ának (1) bekezdése alapján meghatározott adóalap.

A Hatv. hivatkozott rendelkezése az iparüzési adó alapját tartalmazza, az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetére. Ebből következően **nem képez járulékalapot az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenység esetén fizetendő adó alapja.**

A Hatv. 39. §-ának (1) bekezdése szerint az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó alapja az értékesített termék, illetőleg végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével és a közvetített szolgáltatások értékével, valamint az anyagköltséggel. Az adóalap ily módon történő megállapításhoz a Hatv. 52. §-ának értelmező rendelkezéseire kell figyelemmel lenni. Így:

Nettó árbevétel	(Hatv. 52. § 22. pont)
– Eladott áruk beszerzési értéke	(Hatv. 52. § 36. pont)
– Közvetített szolgáltatások értéke	(Hatv. 52. § 40. pont)
– <u>Anyagköltség</u>	(Hatv. 52. § 37. pont)

Iparüzési adó alapja

Vetítési alap = iparűzési adó alapja

Ezen vetítési alap és a %-os mérték szorzataként állapítható meg a járulék éves bruttó összege.

3.1.2. A járulék éves bruttó összege

A törvény 4. §-ának (2) bekezdése szerint a járulék éves bruttó összege: a 4. § (1) bekezdése szerinti vetítési alap 14. §-ban meghatározott százaléka. Ennek megfelelően a

Járulék éves bruttó összege = vetítési alap × %-os mérték
--

A törvény 14. §-a a járulék éves bruttó összegének meghatározásához a vetítési alpra alkalmazandó százalékos mértékek tételes felsorolását – a társaságok differenciált mérete, illetve az egyes évek szerinti részletezésben – a következőképpen rögzíti.

A kisvállalkozások számára előírt mérték:

- a)* a vetítési alap 0,05 százaléka 2004-ben,
- b)* a vetítési alap 0,1 százaléka 2005-ben,
- c)* a vetítési alap 0,15 százaléka 2006-ban,
- d)* a vetítési alap 0,2 százaléka 2007-től.

A kisvállalkozáson kívüliek – a többi kötelezett – számára előírt mérték:

- a)* a vetítési alap 0,2 százaléka 2004-ben,
- b)* a vetítési alap 0,25 százaléka 2005-ben,
- c)* a vetítési alap 0,3 százaléka 2006-tól.

A kisvállalkozásokra irányadó nagyságrendi mutatókat – a Kk. tv. szerint – lásd a 2.2.3. pont alatt. A Kk. tv. esetleges módosítása, illetőleg új szabályozás hatályba lépése esetén a minősítés – értelemszerűen – változhat.

3.1.3. A járulék éves nettó összege

A törvény 5. §-ának (1) bekezdése alapján a járulék éves bruttó összege csökkenthető a 4. § (3) bekezdése szerint elszámolható módon és mértékben felmerült kötelezettségcsökkentő tételek éves összegével, s a kettő különbözete lesz a járulék éves nettó összege.

A járulékfizetési kötelezettség alapját csökkentő tételek igen hasonlatosak a Tao. tv. 7. §-a (1) bekezdésének t) pontjában foglalt adóalap csökkentő jogcímeikkel, de nem feltétlenül azonosak egymással. Nincs olyan párhuzam, hogy ami az adózásban csökkentő tétel, az figyelembe vehető a járulék-kötelezettség meghatározásánál is, bár felmerülhet a kettő egybeesése. A járulékkal összefüggésben a törvény tételes felsorolása az irányadó.

A **kötelezettségcsökkentő tételek**, amelyek – a törvényben meghatározott körben és mértékig – a járulék éves bruttó összegéből levonhatók:

- a gazdasági társaság saját tevékenységi körében végzett kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költsége,
- a költségvetési gazdálkodási rendszerben működő szervezetektől megrendelt kutatás-fejlesztési tevékenység költsége,
- a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 2. §-a (1) bekezdésében meghatározott szervezetektől – azaz a közhasznú jogállással rendelkező társadalmi szervezettől, köztestülettől, alapítványtól, közalapítványtól, közhasznú társaságtól, sportági országos szakszövetségtől – megrendelt kutatási-fejlesztési tevékenység költsége.

A levonható költségeket mind a saját szervezetben végzett, mind a vásárolt kutatás-fejlesztés esetében **csökkenteni kell** a levonásnál figyelembe vett költségek fedezetéül szolgáló, az államháztartás valamely alrendszeréből nyújtott **támogatással**.

Ennek megfelelően:

Járulék éves bruttó összege – Kötelezettségcsökkentő tételek éves összege (a támogatások nélkül) = Járulék éves nettó összege

Lényegében levezetésre került a járulékfizetési kötelezettség meghatározása, amely vázolt számítási menet az előlegfizetésnél is irányadó azzal a lényeges eltéréssel, hogy a járulékfizetési kötelezettség

keletkezése évében az első két előlegfizetési időszakra vonatkozóan a **várható** adatokkal kell számolni.

Járulékelőleg az első két negyedévre

1. Iparüzési adó alapjának 2004. üzleti évi várható összege (vetítési alap)

2. Járulék várható éves bruttó összege

- Kisvállalkozásnál: vetítési alap \times 0,05%
- Kisvállalkozásnak nem minősülő kötelezettnél:
vetítési alap \times 0,2%

3. Járulék várható éves nettó összege

$$\begin{aligned} & \text{Járulék várható éves bruttó összege} \\ & - \text{Kötelezettségcsökkentő tételek várható éves összege} \\ & \hline & \text{Járulék várható éves nettó összege} \end{aligned}$$

4. Járulékelőleg

- 2004. I. negyedévi
Járulék várhatóéves nettó összege \times 0,25%
- 2004. II. negyedévi
Járulék várható éves nettó összege \times 0,25%

3.2. Előlegfizetés a kötelezettség első két negyedévét követő négy negyedévre

A törvény 5. §-a (7) bekezdésének első fordulata szerint a járulékfizetésre kötelezettek a járulékfizetési kötelezettség keletkezésének évében – az 5. § (1)-(4) bekezdése megfelelő alkalmazásával – **az adóévet megelőző adóév adatai alapján kell járulékelőlegét megállapítania** és arról az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig járulékelőleg-bevallást benyújtania. (A bevallás részletes ismertetését lásd a 4.1. pont alatt.)

A járulékfizetési kötelezettség keletkezésének éveként a 2004. évet alapul véve a megelőző adóév minden esetben a 2003. adóév, így a törvény 5. §-ának (1)-(4) bekezdése megfelelő alkalmazásával a **2003. adóév adatai alapján** kell megállapítani a járulékelőleget, amely a

naptári évtől eltérő üzleti évet választott társaságok esetén a 2003. évben kezdődő adóévet jelenti.

Kezdő vállalkozás – a mentesített időszakokat követően – a kötelezettség keletkezésének adott adóévet megelőző adóév adatait veszi alapul tárgyban járulékelőlege megállapításához.

A rendelkezésben utalt 5. § (1)–(4) bekezdések tartalmát már érintettük, hiszen mind a járulék, mind pedig a járulékelőleg meghatározása során alapvetően – a számítás technikáját illetően – ugyanúgy kell eljárni, figyelemmel a különböző időszakok sajátosságaira, a „megfelelő alkalmazásra”.

A törvény **5. §-ának (1) bekezdése** a járulék éves nettó összegéről (lásd még a 3.1.3. pont alatt), valamint annak bevallásáról rendelkezik. E szerint a járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság

a) a járulék éves bruttó összegét,

b) a 4. § (3) bekezdése szerint elszámolható módon és mértékben felmerült kötelezettségcsökkentő tételek éves összegét,

c) az a) és a b) pont szerinti összegek különbözeteként megállapított éves nettó kötelezettséget (járulék éves nettó összege)

maga állapítja meg és vallja be az állami adóhatósághoz az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig. (A bevallásra lásd a 4.2. pont alattiakat.)

A törvény **5. §-ának (2) bekezdése** tartalmazza, hogy az adóévben járulékfizetésre kötelezettnek háromhavonként (előlegfizetési időszak) előleget – amelynek mértéke e szakasz (4) bekezdése alapján meghatározott járulékelőleg egynegyede – kell fizetnie a harmadik hónapot követő hó 20. napjáig. (Lásd a 3. pont alatt.)

A törvény **5. §-ának (3) bekezdése** arról rendelkezik, hogy a járulékfizetésre kötelezettnek – a (6) bekezdésben foglaltak kivételével (lásd a 2.2.4. pont alatt) – a járulékbevallással egyidejűleg a járulékbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra járulékelőleget kell bevallania az előlegfizetési időszakokra eső egyenlő részletek feltüntetésével.

A törvény **5. §-ának (4) bekezdése** rögzíti, hogy a járulékelőleg

a) az adóévet megelőző adóév fizetendő járulékanak összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónap volt,

b) az adóévet megelőző adóév fizetendő járulékanak a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összege minden más esetben.

A leírtak alapulvételével az első két előlegfizetési időszakot követő 12 hónapos időszakra a Hatv. szerint megállapított 2003. üzleti

évi (évesített) adóalap összegéből kiindulva kell a járulékelőleget megállapítani. Az előlegkötelezettség levezetését – a két naptári évet érintő időszakban alkalmazandó **eltérő százalékos mértékekre** is figyelemmel – a következő séma mutatja be, amelynek fogalmi meghatározásaihoz lásd a 3.1.1.-3.1.3. pont alattiakat.

Járulékelőleg az első két negyedévet követő négy negyedévre

1. Iparüzési adó alapjának 2003. üzleti évi (évesített) összege (vetítési alap)

2. Járulék éves bruttó összege

– Kisvállalkozásnál:

$$\begin{array}{r} (\text{Vetítési alap: } 2) \times 0,05\% \\ + (\text{Vetítési alap: } 2) \times 0,1\% \\ \hline \text{Összesen} \end{array}$$

– Kisvállalkozásnak nem minősülő kötelezettnél:

$$\begin{array}{r} (\text{Vetítési alap: } 2) \times 0,2\% \\ + (\text{Vetítési alap: } 2) \times 0,25\% \\ \hline \text{Összesen} \end{array}$$

3. Járulék éves nettó összege

Járulék éves bruttó összege – Kötelezettségcsökkentő tételek 2003. évi* összege = Járulék éves nettó összege

* *Mindig a vetítési alap szerinti évhez kapcsolódó tételek vonhatók le.*

4. Járulékelőleg

– 2004. III. negyedévi

$$\text{Járulék éves nettó összege} \times 0,25\%$$

– 2004. IV. negyedévi

$$\text{Járulék éves nettó összege} \times 0,25\%$$

– 2005. I. negyedévi

$$\text{Járulék éves nettó összege} \times 0,25\%$$

– 2005. II. negyedévi

$$\text{Járulék éves nettó összege} \times 0,25\%$$

Az a járulékfizetésre kötelezett, amely az előzőek szerint már teljesített járulékfizetést, a további adóéveiben a törvény 5. §-ának (4) bekezdése alapján állapítja meg járulékelőleg fizetési kötelezettségét (az adóévet megelőző adóév fizetendő járuléka összegében, illetve a

működés naptári napjai alapján évesített összegében). A későbbiekben tehát nem merülhet fel a törvény 5. §-ának (7) bekezdésének alkalmazása.

4. A járulékelőleg bevallása

A járulékelőleget az előírások szerint kell bevallani, kivéve, ha a törvény másként rendelkezik (az előleg bevallás alóli mentesítés törvényi indoka, hogy már nem lesz társaság, amely azt befizetné). **Nem kell járulékelőleget bevallania** – a törvény 5. §-ának (6) bekezdése szerint – a járulékfizetésre kötelezettnek:

– **a megszűnésekor.** Így a társaság tevékenységének megszüntetése esetén az egyes adókötelezettségekről benyújtandó, az APEH által rendszeresített „71”-es számú bevallási nyomtatványban járulékelőleg bevallásának nincs helye (ettől függetlenül a járulékkötelezettséget be kell vallani);

– **ha járulékbevallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be.** A cégbejegyzési eljárás befejezése miatt járulékbevallást akkor kell beadni, ha a cégbíróság az átalakulást bejegyzi. Ez esetben a jogelődnek, amennyiben az átalakulás napjával lezárul az üzleti éve – például a betéti társaság kft.-vé átalakulása esetén a betéti társaságnak – a megszűnő („71”-es számú) bevallásában nincs járulékelőleg bevallási kötelezettsége.

Az előzőek szerint mentesített eseteket kivéve – a járulékelőleg fizetési kötelezettség mellett – a járulékelőleget a törvény rendelkezései szerint be is kell vallani. A járulékelőleg megfizetése ugyanis annak bevallását nem pótolja, bevallást akkor is kell tenni – az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 31. § szerint – ha a fizetés megtörtént, vagy a kötelezettség később fizethető meg.

4.1. Az előleg bevallása a kötelezettség keletkezésének évében

A járulékelőleg bevallását – a törvény 5. §-a (7) bekezdésének előírása szerint – a kötelezettség keletkezése adóévének ötödik hónapja utolsó napjáig kell teljesíteni, a társaság székhelye szerint illetékes I. fokú állami adóhatósághoz. Az APEH területi igazgatóságainak címjegyzékét lásd az 1. számú függelékben.

E bevallás benyújtási **határideje** – ha a 2004. év az első járulékköteles adóév – a naptári év szerint működő társaságnál

2004. május 31.

(illetve 2004. június 1-e, mert május 31. ünnepnap), a naptári évtől eltérő üzleti év szerint működő társaságnál a 2004. évben kezdődő adóév ötödik adóévi hónapjának utolsó napja.

A **2004. évi** előlegbevallási kötelezettség az APEH által rendszeresített **0449. számú nyomtatványon** teljesítendő a bemutatott formában. A nyomtatvány 2004. április hónapjától letölthető az APEH www.aapeh.hu weblapjáról.

0449-01	Az innovációs járulékelőleg-kötelezettség bevallása
Adószám	az adózó neve

A) Az éves innovációs járulékelőleg-kötelezettség meghatározása		Az adatok ezer forintra kerekítve
a)	b)	
01. Az adóévet megelőző adóévi (2003. évi, illetve üzleti évi, évesített), a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39.§ (1) bekezdés szerint megállapított adóalap	01.	ezer
02. A járulék éves nettó összege: a 01. sor szerinti vetítési alap és a 2003. évi XC. törvény 14.§ szerinti mérték figyelembevételével, csökkentve az a 4.§ (3) bekezdés szerinti tételekkel	02.	ezer

B) Az innovációs járulékelőleg bevallása		Az adatok ezer forintra kerekítve
a)	b)	
03. Az előleg-kötelezettség összege a jelen bevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra (egyezően a 02. sor adatával)	03.	ezer
04. A járulékelőleg 2004. adóévi hónap – július	04.	ezer
05. – augusztus	05.	ezer
06. – szeptember	06.	ezer
07. – október	07.	ezer
08. – november	08.	ezer
09. – december	09.	ezer
10. 2005. adóévi hónap – január	10.	ezer
11. – február	11.	ezer
12. – március	12.	ezer
13. – április	13.	ezer
14. – május	14.	ezer
15. – június	15.	ezer
16. – július	16.	ezer
17. – augusztus	17.	ezer
18. – szeptember	18.	ezer
19. – október	19.	ezer

20.	– november	20.	ezer
21.	– december	21.	ezer
22.	2006. adóévi hónap – január	22.	ezer
23.	– február	23.	ezer
24.	– március	24.	ezer
25.	– április	25.	ezer
26.	– május	26.	ezer
27.	– június	27.	ezer

A kerekítési szabályok alkalmazásából adódó esetleges különbözetet a b) oszlop utolsó kitöltött sora összegénél kérjük figyelembe venni.

C) Tájékoztató adatok		Az adatok ezer forintra kerekítve	
Az innovációs járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakára vonatkozóan		a)	b)
28.	A járulék várható éves (2004. évi, illetve üzleti évi) nettó összege	28.	ezer
29.	A járulékelőleg összege az adóév I. negyedévére □ □ □ □ □ □ □ □	29.	ezer
30.	A járulékelőleg összege az adóév II. negyedévére □ □ □ □ □ □ □ □	30.	ezer

**Kitöltési útmutató
a 0449. számú bevalláshoz**

A 2004. január 1-jével hatályba lépett Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény (a továbbiakban: ATV) alapján a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) hatálya alá tartozó belföldi székhelyű gazdasági társaságot innovációs járulékfizetési kötelezettség terheli. A kötelezettség az innovációs járulékelőlegről az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig, általános esetben

2004. május 31-éig,

(illetve 2004. június 1-éig, mert május 31. munkaszüneti nap) bevallást kell benyújtania – egy példányban – az illetékes elsőfokú állami adóhatósághoz.

A főlap B) mezőjében, amennyiben a levelezési címnél postafiók megadása történik, akkor a közterület jellegéhez „PF”-et kell írni, a postafiók számát a házsám rovatban kell feltüntetni.

A főlap C) mezőjében az eltérő üzleti év mérlegforduló napja kódokockát kérjük, hogy az Sztv. 11.§ (2) bekezdése szerint működő adózó töltsse ki.

Jelen bevallás benyújtására kötelezett valamennyi, a naptári év szerint, valamint a naptári évtől eltérő üzleti év szerint működő, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény szerinti gazdasági társaság, meghatározott kivételekkel. Nem köteles járulékot fizetni a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Kk. tv.) 3.§-a szerint mikrovállalkozásnak minősülő gazdasági társaság. Mentés továbbá a járulékfizetési kötelezettség alól – az ATV 3.§ (3) bekezdése szerint – a gazdasági társaság a cégbejegyzés évében. Utóbbi alapján tehát nincs járulékfizetési, így járulékelőlegfizetési kötelezettség sem a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaság előtársasági időszakában és az azt követő adóévében.

Nem tartozik az ATV hatálya alá – többek között – a közhasznú társaság, a szövetkezet, az egyesülés, az erdőbirtokossági társulat, a vízgazdálkodási társulat, a fióktelep, a nonprofit szervezet. Nem sorolható továbbá a járulékkötelezettek körébe az üzleti évben

nyilvántartásait az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény mellékletében foglaltak szerint vezető gazdasági társaság.

A kötelezettek az ATV 5.§ (7) bekezdésében foglaltak figyelembevételével a 0449-01 számú lapon – az A) és a B) táblarész kitöltésével – kell bevallania az innovációs járulékelőleg összegét a jelen bevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra, az előlegfizetési időszakokra eső egyenlő részletek feltüntetésével.

A 0449-01 számú bevallási lap C) táblarészeiben kérjük szerepeltetni – a járulék várható éves adata alapján megállapított – előleg-kötelezettség összegét a járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének (2004. adóév) első két előlegfizetési időszakára.

Az előlegfizetési időszakok – minden esetben – háromhavonkénti időtartamot jelentenek. Az előleget minden harmadik hónapot követő hó 20. napjáig kell megfizetni. A befizetett előleg és a járulék éves nettó összege közötti különbözetet majd az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig (általános esetben 2005. május 31-éig) kell befizetni, illetőleg a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni [ATV 5.§ (8) bekezdés].

A naptári évtől eltérő üzleti évet választó járulékfizetésre kötelezett az üzleti év első napján hatályos jogszabályok szerint állapítja meg, vallja be, teljesíti járulékfizetési kötelezettségét és fizet előleget.

Nem lehet járulékelőleget bevallani arra a negyedévre, a negyedév azon naptári hónapjára, amelyre az adózó már vallott be járulékelőleget.

A járulékfizetésre kötelezett bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségének az ATV által nem szabályozott kérdéseiben az adózás rendjéről szóló 2003. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A társaságnak jelen bevallási nyomtatványon – az Art. 31.§ (5) bekezdése alapján – bevallást akkor is be kell nyújtania, ha az adott időszakban fizetési kötelezettsége nem keletkezett (a nulla értékű bevallás is szükséges);

Ha a bevallást **meghatalmazott írja alá** – az Art.-ban meghatározott, az adóhatósághoz bejelentett és a vonatkozó bevallás aláírására jogosult állandó meghatalmazott kivételével – a meghatalmazást csatolni kell az adóbevalláshoz, és ezt a főlap D)

mezőjében a kódkockában X-szel kell jelölni. Ilyen esetekben a meghatalmazás csatolása nélkül az adóbevallás érvénytelen.

Ha a bevallást az Art. szerinti, az adóhatósághoz bejelentett és a vonatkozó bevallás aláírására jogosult állandó meghatalmazott írja alá, úgy ezt a tényt a főlapon a megfelelő kódkockában X-szel kell jelölni. Felhívjuk a figyelmét, hogy az adóhatósághoz be nem jelentett, vagy az adóhatósághoz bejelentett, de bevallás aláírására nem jogosult állandó meghatalmazott által aláírt adóbevallás – meghatalmazás csatolása nélkül – érvénytelen, csak az adóhatósághoz bejelentett, a vonatkozó bevallás aláírására jogosult állandó meghatalmazott esetén lehet a meghatalmazás bevalláshoz történő csatolásától eltekinteni.

A járulék, illetve az előleg befizetésére szolgáló számlaszám:
10032000-06056322 APEH Innovációs járulék beszédési számla.

0449-01 Az innovációs járulékelőleg-kötelezettség bevallása

A) Az éves innovációs járulékelőleg-kötelezettség meghatározása

- 01. sor:** Ebben a sorban az adóévet **megelőző adóévi** – a 2003. évi (üzleti évi), illetve a működés naptári napjai szerint évesített – a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: **Hatv.**) 39.§ (1) bekezdése **szerint megállapított adóalap** összegét kérjük feltüntetni.
- 02. sor:** Ebben a sorban a **járulék éves nettó összegét** kérjük szerepeltetni. Ez jelenti a 01. sor szerinti vetítési alap ATV 14.§-ában rögzített mértékeinek alapulvételével és az ATV 4.§ (3) bekezdése szerint és módon érvényesített kötelezettségcsökkentő tételek levonásával meghatározott **összes járulékelőleg** összegét, amely alapját képezi az első két előlegfizetési időszakot követő négy előlegfizetési időszak – B) táblarészben – feltüntetendő összegének.

Ez az adat a naptári év szerint működő kötelezettnél a Hatv. 39.§ (1) bekezdése szerint megállapított 2003. üzleti évi (évesített) adóalap (01. sor szerinti) összege felének 0,2%-a, és a másik felének 0,25%-a együttesen, illetve – ettől eltérően – a Kk. tv. szerinti

kisvállalkozás esetén ugyanezen vetítési alap felének 0,05%-a, és a másik felének a 0,1%-a együttesen, csökkentve bármely vállalkozásnál az ATV 4.§ (3) bekezdése szerinti tételekkel, az ott meghatározott módon.

B) Az innovációs járulékelőleg bevallása

03. sor: Itt kérjük szerepeltetni a járulékelőleg-kötelezettség bevallott teljes összegét, azonosan a 02. sor adatával.

04.–27. sorok: E sorok közül a megfelelő sorokban szerepeltetendő háromhavonként (adóévi negyedévenként) a járulékelőlegek összege a jelen bevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszak négy negyedévére vonatkozóan, egyenlő részletekben a 03. sor adata alapján.

Így a **naptári év szerint működő** társaság a 2004. július hónaptól 2005. június hónapig tartó időszakon belül háromhavonként, vagyis **2004. szeptember** hónapra (06. sor), **2004. december** hónapra (09. sor), **2005. március** hónapra (12. sor) és **2005. június** hónapra (15. sor) tüntetheti fel a 03. sor szerinti adat egynegyedét.

C) Tájékoztató adatok

Az innovációs járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakára vonatkozóan

28. sor: Ebben a sorban a **járulék várható éves nettó összegét** kérjük szerepeltetni a 2004. évi, illetve üzleti évi várható adatok alapján. Ez képezi az alapját a 2004. üzleti év első két előlegfizetési időszakára vonatkozóan – a 29. és a 30. sorokban – feltüntetendő összegnek.

A járulék várható éves bruttó összege a Hatv. 39.§ (1) bekezdése szerint megállapított 2004. évi, illetve üzleti évi adóalap, mint vetítési alapnak az ATV 14.§-ában meghatározott százaléka (2004-ben 0,2%-a, a Kk. tv. szerinti kisvállalkozásnál 0,05%-a).

A járulék várható éves (2004. évi, illetve üzleti évi) nettó összegének meghatározásánál a járulék várható éves bruttó összegéből az ATV 4.§ (3) bekezdése szerint és módon a kötelezettségcsökkentő tételek figyelembe vehetők.

29.–30. sorok: E két sor **b) rovataiban** kérjük a 2004. üzleti évi **első két** előlegfizetési időszak – már megfizetett, illetve még fizetendő – **járadékkelőlegének** összegét feltüntetni, amely a naptári év szerint működő társaságnál a 28. sor szerinti adat 25-25 százaléka.

Az **a) rovatok** adathelyeire kérjük beírni a járadékkelőlegek esedékességének év és hónap szerinti jelölését, amely a naptári év szerint működő társaságnál a 29. sor a) rovatában **2004.03.**, és a 30. sor a) rovatában **2004.06.**

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

4.2. Az előleg járadékbevallással egyidejű bevallása

Az a társaság, amely már az első járadékköteles adóévében – a 2004. adóévben a 4.1. pont szerint – teljesítette előleg bevallási kötelezettségét, legközelebb a járadékbevallással egyidejűleg kell előleget (is) bevallania. Ekkor már az adóévet megelőző adóévi (2004. évi) tényleges adatok a rendelkezésére állnak, illetve azok meghatározhatók.

Ebben a bevallásban a **járadék éves nettó összegét** (lásd a 3.1.3. pont alatt) kell szerepeltetni, amellyel azonos összegű a bevallásra kerülő előleg 12 hónapra meghatározandó összege. A bevallást az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig kell benyújtani az illetékes adóhatósághoz. Így benyújtási **határideje** a naptári év szerint működő társaság esetén

2005. május 31.

A járadék bevallott éves nettó összege alapján kell az előleget is ugyanezen bevallásban bevallani a járadékbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakokra, az előlegfizetési időszakokra eső egyenlő részletek feltüntetésével. Ennek megfelelően a naptári év szerint működő társaságnak az **előleget** a

2005. III., 2005. IV., 2006. I. és 2006. II. negyedévre

egyenlő részletekben kell szerepeltetnie. Minden negyedévi előleg a járulék éves nettó összegének $\frac{1}{4}$ -ed része (a kerekítési különbözet az utolsó negyedévnél vehető figyelembe).

Annak érdekében, hogy a már bevallott időszakra még egyszer ne történjék bevallás, a törvény úgy rendelkezik, hogy nem lehet járulékelőleget bevallani arra a negyedévre, a negyedév azon naptári hónapjára, amelyre a kötelezett már vallott be járulékelőleget.

4.3. Az előleg bevallása, fizetése átalakulás esetén

Átalakulás esetén külön rendelkezés vonatkozik – a törvény 5. §-ának (5) bekezdése alapján – a jogutód járulékelőlegének bevallására, illetve fizetésére (a szabályozás lényegében a Tao. tv. rendelkezéseivel azonos). E szerint az átalakulás napjától számított

30 napon belül

a jogutód köteles a jogelőd által bevallott járulékelőlegből számított (az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott) járulékelőleget **bevallani**, és ennek alapján köteles

a bevallás esedékességének napjától az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig

járlulékelőleget **fizetni**. Kiválás esetén a változatlan tagsági formában továbbműködő gazdasági társaság e rendelkezés alkalmazásában jogutódnak is minősül.

5. A járulékkötelezettség elszámolása

A járulék éves elszámolású kötelezettség. A kötelezett évente egyszer – a járulékbevallással, s egyébként a társasági adó, illetve a helyi iparüzési adó bevallási határidejével azonosan – az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig, a naptári év szerint működő társaság először

2005. május 31-éig

rendezi járulékkötelezettségét a törvény 5. §-ának (8) bekezdésében előírtak szerint. A befizetett előleg és a járulék éves nettó összege közötti különbözetet a jelölt időpontig kell befizetni, illetőleg a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

6. A járulékkötelezettséggel összefüggő adóhatósági ellenőrzés

A törvény 5. §-ának (9) bekezdése értelmében a járulékfizetésre kötelezett bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségének a törvény által nem szabályozott kérdéseiben, valamint a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az Art. rendelkezéseit kell alkalmazni.

E törvényi előírással összhangban az állami adóhatóság (APEH) jogosult ellenőrizni az adókötelezettséggel, így – az Art. 4. §-a (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában – az elkülönített állami pénzalap javára teljesítendő, törvényen alapuló kötelező befizetéssel, **mint adóval** összefüggő feladatok végrehajtását. Az adó és a járulék tehát egymással szinonim fogalmak.

Az adókötelezettség teljesítésének ellenőrzése magában foglalja a járulék előírt időszakonkénti – önadózással történt – megállapítását, így különösen:

– a járulékelőleg fizetést, a járulékfizetést (a törvényben meghatározott esedékességek, valamint mértékek és kedvezmények figyelembevételével). A járulékkal összefüggő kötelezettség megfizetésének időpontja az a nap, amikor az adózó belföldi pénzforgalmi bankszámláját az azt vezető hitelintézet megterhelte (s nem az a nap, amikor a befizetést az adóhatóság bankszámláján jóváírták);

– a különbözeti összeg éves elszámolását (az adózó adószámláján nyilvántartott adatok alapján). Az adóhatóság az adózó adószámláján a kötelezettségeit a bevallás (ideértve az önellenőrzési lapot is), illetve az adóhatóság határozata alapján tartja nyilván. A kötelezettséggel szemben állnak (az adószámla másik oldala) a teljesített befizetések a pénzügyi bizonylatok alapján. Az adószámla egyébként adónkénti, költségvetési támogatásonkénti részletezésben tartalmazza az adózó költségvetési kapcsolatait. Ha az adószámla tartozást vagy túlfizetést mutat, az adóhatóság az adózó adószámlájának egyenlegéről és a tartozásai után

felszámított késedelmi pótlékról október 31-éig értesítést ad ki. Az adószámlán szereplő innovációs járulék adónem kódja: 184;

– a bevallást (az erre a célra rendszeresített nyomtatványon tett adóbevallás alapján). A bevallási kötelezettséget a járulék/előleg megfizetésétől függetlenül teljesíteni kell. A társaságnak az erre rendszeresített nyomtatványon – az Art. 31. §-ának (5) bekezdése alapján – **bevallást akkor is be kell nyújtania**, ha az adott bevallási időszakban fizetési kötelezettsége nem keletkezett (nemleges bevallás is szükséges);

– a bizonylatokat, nyilvántartásokat, amelyeket úgy kell kiállítani, illetve vezetni, hogy azok az ellenőrzés esetén alkalmasak legyenek a járulék/előleg alapjának, összegének, továbbá a mentességek, a kedvezmények igénybevételének megállapítására.

Az adóhatósági ellenőrzés megkezdését megelőzően a társaságnak lehetősége van önellenőrzésre az Art. 49–51. §-aiban foglaltak figyelembevételével, vagyis az önadózás útján megállapított, vagy megállapítani elmulasztott adót, adóalapot helyesbítheti. Önellenőrzéssel azonban csak azt az adót lehet helyesbíteni, amely helyesbítésének összege az 1000 forintot meghaladja. Ha az adózó az adót az önellenőrzésre vonatkozó rendelkezések szerint helyesbíti, önellenőrzési pótlékot fizet az Art. 168-169. §-aiban foglaltak szerint. Az adózó javára mutató helyesbítés esetén az önellenőrzési pótlékot sem felszámítani, sem megfizetni nem kell.

A helyesbített adót, adóalapot a helyesbítéstől számított 15 napon belül kell az erre a célra szolgáló „31”-es nyomtatványon (önellenőrzési lap) bevallani.

Lényeges kiemelni, hogy adóelőleget, így a járulékelőleget nem lehet önellenőrizni. Arra lehetőség van, az Art. 42. §-ának (2) bekezdésében foglalt feltételek esetén, hogy az adózó az adóelőleg módosítását kérje az adóhatóságtól. Erre akkor van módja, ha az előlegét az előző időszak (például az előző év) adatai alapján fizeti, s számítása szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét. Az adóelőleg módosítását az esedékesség időpontjáig benyújtott kérelemben lehet kérni.

Az adóhatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén köteles eljárni. Az Art. 73. §-a szerint az állami adóhatóság hatáskörét **első fokon** a területi szervei útján gyakorolja. Az állami adóhatóság területi szervei:

1. a fővárosban

- az **Észak-budapesti Igazgatóság**, amelyhez tartoznak az I., II., III., IV., V. és XIII. kerületek;
- a **Kelet-budapesti Igazgatóság**, amelyhez tartoznak a VI., VII., VIII., X., XIV., XV., XVI. és XVII. kerületek;
- a **Dél-budapesti Igazgatóság**, amelyhez tartoznak a IX., XI., XII., XVIII., XIX., XX., XXI., XXII. és XXIII. kerületek.

2. a megyékben a **megyei igazgatóságok**;

3. az Art.-ban, illetőleg törvényi felhatalmazás alapján kiadott pénzügyminiszteri rendeletben meghatározott Pest megyei, fővárosi székhelyű jogi személyiséggel rendelkező adózókkal kapcsolatos adóztatási feladatok tekintetében a **Pest megyei és Fővárosi Kiemelt Adózók Igazgatósága** (speciális adózói kör).

Az Art. 77. §-a szerint meghatározott esetekben kizárólagos illetékességgel bír az APEH Észak-budapesti Igazgatósága (például: off-shore társaságok).

A területi igazgatóságok címlistáját lásd a Függelékben.

PÉLDA

A kisvállalkozások 2004. évi járulékelőleg bevallására

Határozzuk meg a naptári év szerint a 2003. év egészében (a teljes előző évben) működött kisvállalkozás járulékelőleg fizetési kötelezettségének esedékes összegeit, s készítsük el a bevallását, az alábbi adatok figyelembevételével.

2004. évi várható iparüzési adóalap: 13 000 000 Ft

2004. évi várható kötelezettségcsökkentő tételek: 3500 Ft

2003. évi iparüzési adóalap: 10 000 000 Ft

2003. évi kötelezettségcsökkentő tételek: 2500 Ft

**Számítás a bevallási sorokra hivatkozással
(az összegek a bevallásban ezer forintra kerekítve)**

01. sor: Hatv. szerinti 2003. évi adóalap: **10 000 000 Ft**

02. sor: A járulék éves nettó összege: **5000 Ft**

$(10\,000\,000 : 2) \times 0,0005 = 2500$ Ft (2004. évi mértékkel)

$(10\,000\,000 : 2) \times 0,001 = \underline{5000}$ Ft (2005. évi mértékkel)

Együtt: 7500 Ft

$7500 - 2500 = 5000$ Ft

03. sor: Az előleg-kötelezettség összege: **5000 Ft**

06. sor $5000 : 4 = 1250$ Ft

09. sor $5000 : 4 = 1250$ Ft

12. sor $5000 : 4 = 1250$ Ft

15. sor $5000 : 4 = 1250$ Ft

28. sor: Járulék várható éves nettó összege: **3000 Ft**

2004. évi várható bruttó járulék: $13\,000\,000 \times 0,0005 = 6500$ Ft

2004. évi várható nettó járulék: $6500 - 3500 = 3000$ Ft

29. sor: Járulékelőleg I. n.évi: **2004.03.** [a) rovat] **750 Ft** [b) rovat]

30. sor: Járulékelőleg II. n.évi: **2004.06.** [a) rovat] **750 Ft** [b) rovat]

0449-01	Az innovációs járulékelőleg-kötelezettség bevallása
Adószám	az adózó neve

A) Az éves innovációs járulékelőleg-kötelezettség meghatározása		Az adatok ezer forintra kerekítve
a)		b)
01. Az adóévet megelőző adóévi (2003. évi, illetve üzleti évi, évesített), a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39.§ (1) bekezdés szerint megállapított adóalap	01.	10.000 ^{ezer}
02. A járulék éves nettó összege: a 01. sor szerinti vetítési alap és a 2003. évi XC. törvény 14.§ szerinti mérték figyelembevételével, csökkentve az a 4.§ (3) bekezdés szerinti tételekkel	02.	5 ^{ezer}

B) Az innovációs járulékelőleg bevallása		Az adatok ezer forintra kerekítve
a)		b)
03. Az előleg-kötelezettség összege a jelen bevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra (egyezően a 02. sor adatával)	03.	5 ^{ezer}
04. A járulékelőleg 2004. adóévi hónap – július	04.	^{ezer}
05. – augusztus	05.	^{ezer}
06. – szeptember	06.	1 ^{ezer}
07. – október	07.	^{ezer}
08. – november	08.	^{ezer}
09. – december	09.	1 ^{ezer}
10. 2005. adóévi hónap – január	10.	^{ezer}
11. – február	11.	^{ezer}
12. – március	12.	1 ^{ezer}
13. – április	13.	^{ezer}
14. – május	14.	^{ezer}
15. – június	15.	2 ^{ezer}
16. – július	16.	^{ezer}
17. – augusztus	17.	^{ezer}

18.	– szeptember	18.	ezer
19.	– október	19.	ezer
20.	– november	20.	ezer
21.	– december	21.	ezer
22.	2006. adóévi hónap – január	22.	ezer
23.	– február	23.	ezer
24.	– március	24.	ezer
25.	– április	25.	ezer
26.	– május	26.	ezer
27.	– június	27.	ezer

A kerekítési szabályok alkalmazásából adódó esetleges különbözetet a b) oszlop utolsó kitöltött sora összegénél kérjük figyelembe venni.

C) Tájékoztató adatok		Az adatok ezer forintra kerekítve	
Az innovációs járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakára vonatkozóan		a)	b)
28.	A járulék várható éves (2004. évi, illetve üzleti évi) nettó összege	28.	3 ezer
29.	A járulékelőleg összege az adóév I. negyedévére 2 0 0 4 0 3	29.	1 ezer
30.	A járulékelőleg összege az adóév II. negyedévére 2 0 0 4 0 6	30.	1 ezer

* A kerekítési szabályok alkalmazásából adódó esetleges különbözetet a b) oszlop utolsó kitöltött sora összegénél kérjük figyelembe venni.

II. fejezet

Az innovációs járulék befizetésének

elszámolása

Az innovációs járulék fizetésére kötelezett – az I. fejezetben részletezett – kis- és középvállalkozások a számvitelről szóló 2000.évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) előírásai alapján 2004. január 1-jétől kettős könyvvitel vezetésére kötelezettek. Nem tartoznak a számviteli törvény hatálya alá azok a mikrovállalkozások, amelyek az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Eva-törvény) előírásai szerint az egyszerűsített vállalkozói adó alapját az Eva-törvény szerinti nyilvántartások vezetése alapján állapítják.

1. Az innovációs járulék alapjának megállapítása

A törvény szerint az innovációs járulék alapja a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39. §-ának (1) bekezdése alapján meghatározott adóalap, azaz az értékesített termék, illetve végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével és az anyagköltséggel.

A helyi adókról szóló törvény 52. §-a alapján:

1.1. Nettó árbevétel

A számviteli törvényben meghatározott értékesítés nettó árbevétele, növelve a befektetett pénzügyi eszközök után kapott (járó) kamatok, valamint az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek üzleti évben kimutatott összegének 50 %-ával, továbbá a kamatfedezeti ügyletek – ráfordítást csökkentő tételként elszámolt realizált – teljes nyeresége összegének 50 %-ával, illetve az olyan alapügyletek (fedezett ügyletek) realizált teljes nyeresége összegének 50 %-ával, amelyet kamatfedezeti ügylet vesztesége csökkent, csökkentve a jövedéki adó, fogyasztási adó fizetésére kötelezett vállalkozó esetében az

adóhatósággal elszámolt – az egyéb szolgáltatások értékeként, illetve az egyéb ráfordítások között kimutatott – jövedéki adó, fogyasztási adó összegével, továbbá az egyéb ráfordítások között kimutatott, az adóhatósággal elszámolt regisztrációs adó, energiaadó összegével, feltéve, ha az így elszámolt regisztrációs adó, energiaadó összege az értékesítés nettó árbevételét növelte.

- A nettó árbevétel sajátos módon kerül megállapításra
- a hitelintézeteknél és pénzügyi vállalkozásoknál,
 - a biztosítóknál,
 - a költségvetési szerveknél,
 - a befektetési vállalkozásoknál,
 - a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél,
 - a kockázati tőketársaságoknál.

1.2. Eladott áruk beszerzési értéke

A vállalkozások esetében a vásárolt és változatlan formában eladott anyagoknak, áruknek – a számviteli törvény szerint az eladott áruk beszerzési értékeként elszámolt – bekerülési (beszerzési) értéke. Csökkenti az eladott áruk beszerzési értékét az az érték, amellyel a vállalkozás – a következő pontok szerint – anyagköltségként, a közvetített szolgáltatások értékeként a nettó árbevételét csökkentette.

1.3. Anyagköltség

A vállalkozások esetében a vásárolt anyagoknak – a számviteli törvény szerint – anyagköltségként elszámolt bekerülési (beszerzési) értéke. Csökkenti az anyagköltséget a saját vállalkozásban végzett beruházáshoz felhasznált anyagok bekerülési (beszerzési) értéke, továbbá az az érték, amellyel a vállalkozás az eladott áruk beszerzési értékeként, a közvetített szolgáltatások értékeként a nettó árbevételét csökkentette.

1.4. Közvetített szolgáltatások értéke

A vállalkozás által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) írásban kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás értéke.

Közvetített szolgáltatásnál a vállalkozás vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a vállalkozás a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a vállalkozás nem csak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható.

Ide sorolandó továbbá a közvetített szolgáltatások közé nem tartozó, a vállalkozás által továbbszámolt olyan alvállalkozói teljesítés értéke, amelynek végzése során a vállalkozás mind megrendelőjével, mind alvállalkozójával a Ptk. szerinti – írásban kötött – vállalkozási szerződéses kapcsolatban áll, feltéve, hogy azzal a vállalkozás az eladott áruk beszerzési értékeként vagy anyagköltséggént nettó árbevételét nem csökkentette.

1.5 Az innovációs járulék alapja:

- a) nettó árbevétel
- b) eladott áruk beszerzési értéke

- c) anyagköltség
- d) közvetített szolgáltatás értéke
- e) járulékalap $(a-b-c-d)$

2. Az innovációs járulékfizetési kötelezettség megállapítása

2.1. Az innovációs járulék bruttó összege

Az 1.5. pont szerint megállapított járulékalap és törvényben meghatározott mérték szorzata.

2.2. Az innovációs járulék bruttó összegéből levonható összegek

2.2.1. A vállalkozás saját tevékenységi körében végzett kutatási fejlesztési tevékenység közvetlen költsége

A saját tevékenységi körben végzett kutatás-fejlesztési tevékenység lehet saját célra, illetve megrendelésre végzett kutatás, kísérleti fejlesztés, amelynek közvetlen költségeit a 3. pont részletezi.

2.2.2. A vállalkozásba adott kutatási-fejlesztési tevékenység költsége

A vállalkozásba adott kutatási-fejlesztési tevékenység költsége, ha azt a vállalkozás

- költségvetési gazdálkodási rendszerben működő szervezettől,
- a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvényben

meghatározott szervezetektől

rendelte meg.

Közhasznú szervezet a Magyarországon bejegyzett

– társadalmi szervezet (kivéve a biztosító egyesületet és a politikai pártot, valamint a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselői szervezetet),

– alapítvány, közalapítvány,

– közhasznú társaság,

– köztestület, ha a létrehozásáról szóló törvény azt lehetővé teszi.

A vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségeit a 4. pont részletezi.

2.2.3. A levonható összegeket csökkenti az államháztartási támogatás

A 2.2.1. és a 2.2.2. pontok szerint levonható összegeket csökkenti a költségek fedezetéül szolgáló, az államháztartás valamely alrendszeréből nyújtott támogatás

Az államháztartás valamely alrendszeréből nyújtott támogatás alatt a költségvetésből (a minisztériumoktól, közvetlenül a költségvetésből), az önkormányzatoktól, az elkülönített alapokból (az Innovációs Alapból) véglegesen kapott támogatásokat, továbbá a visszafizetési kötelezettséggel kapott, de elengedett támogatásokat értjük.

A támogatások elszámolásával az 5. pontban foglalkozunk.

2.2.4. A bruttó összegből összesen levonható

A bruttó összegből összesen levonható a 2.2.1., a 2.2.2. pontok szerinti értékek összevont összege, csökkentve a 2.2.3. pont szerinti összeggel.

2.3. Az innovációs járulék nettó összege

Az innovációs járulék nettó összege:

a) az innovációs járulék bruttó összege (2.1. pont)

b) a bruttó összegből levonandó (2.2.4. pont)

c) nettó összeg ($a-b$)

2.4. Az innovációs járulék nettó összegének elszámolása

A törvény előírása szerint a járulékfizetésre kötelezettnek járulékot kell bevallania, és három havonként előleget kell fizetnie az állami adóhatósághoz.

A járulék bevallásával egyidejűleg az innovációs járulékot az egyéb ráfordítások között a **8677. Ráfordításként elszámolt innovációs járulék** számlán a **463. Költségvetési befizetési kötelezettségek** számla kijelölt alszámlájával szemben (a 463-12. számlával szemben) kell elszámolni. A járulékelőleg befizetését pedig a költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítéseként kell könyvelni.

A járulék éves nettó összegének megállapításakor a járulékelőlegként befizetett összeget a bevallásban szereplő összegre kell befizetéssel kiegészíteni, illetve lehet a többletbefizetést visszaigényelni.

Számlaösszefüggések			
T 8677	-	K 463-12	Az innovációs járulék bevallásának és ráfordításkénti elszámolásának könyvelése a járulék bevallása alapján.
T 464-12	-	K 384	Az innovációs járulékelőleg befizetésének könyvelése a bankbizonylat alapján.

T 464-12	-	K 384	Az innovációs járulékként fizetendő éves összeg és az előlegként befizetett összeg különbözetének pénzügyi rendezése a bankbizonylat alapján.
	vagy		
T 384	-	K 464-12	

3. A kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetlen költségei

A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyévi közvetlen költségeit célszerű a következő számlákon könyvelni:

- 68411. A kutatás közvetlen saját költségei
- 68412. A kutatás eszközeinek amortizációja
- 68413. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei
- 68414. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja

A felsorolt számlák további bontásával, belső részletezésével, illetve a kapcsolódó analitikus nyilvántartással kell biztosítani az elszámolt költségek témaszámonkénti, munkaszámonkénti gyűjtését.

3.1. A kutatás közvetlen saját költségei

Saját célra végzett alap- és alkalmazott kutatás, amikor a vállalkozás saját elhatározásból, saját kockázatára, eredménye terhére, saját eszközeivel és munkaerejével – külső megrendelés nélkül – végez kutatásnak minősülő tevékenységet.

Az alap- és alkalmazott kutatás közvetlen saját költsége minden olyan a kutatás érdekében felmerült költség, amely a kutatási témaszámmra (munkaszámmra) közvetlenül utalványozható (elszámolható, tervezhető, meghatározható), illetve amelynek a kutatási témaszámmra (munkaszámmra) jutó értéke megfelelő mutatók, jellemzők segítségével megállapítható és elszámolható a vállalkozás önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatában előírt tartalommal. Éppen ezért a kutatás közvetlen saját költségeit elkülönítetten az alap- és alkalmazott kutatás témaszámaira, munkaszámaira kell gyűjteni.

A 68411. A kutatás közvetlen saját költségei számla Tartozik oldalára kell könyvelni:

- a kutatást végzők közvetlen munkabérét, a közvetlen munkabérek kiegészítő fizetéseit, bérpótlékait és az így számított összes

bér utáni járulékokat (társadalombiztosítási, munkaadói), hozzájárulásokat (egészségügyi, szakképzési),

– a kutatási témához közvetlenül kapcsolódó szakértői díj számlázott – levonható általános forgalmi adó nélküli – értékét, illetve a szakértőnek elszámolt díjat járulékaival, hozzájárulásaival együtt,

– a kutatási témához közvetlenül felhasznált vásárolt anyagok – levonható általános forgalmi adó nélküli – értékét bekerülési (beszerzési) értéken, a saját előállítású félkész és késztermékek értékét előállítási közvetlen önköltségen,

– a kutatási témához közvetlenül igénybe vett, a kutatásra utalványozott, a társüzemek által – a kutatási tevékenység körébe tartozóan – végzett szolgáltatások közvetlen költségen számított értékét, amelyet legkésőbb a mérlegkészítés időpontjáig kell áttételezni a társüzemről,

– a kutatási témához közvetlenül felhasznált, a kutatás tárgyát képező eszköz bekerülési (beszerzési) értéken, előállítási önköltségen számított értékét anyagköltségként, illetve saját előállítású eszközök értékeként (olyan eszközök értéke számolható el, amelyek a kutatási tevékenység során, a konkrét témaszámhoz kapcsolódóan elhasználnak, amelyeket kizárólag az adott kutatási tevékenység érdekében szereztek be, állítottak elő, amelyeket a kutatási tevékenység során átalakítanak),

– a kutatás valamely témájához bérbevett eszköz (pl. műszer) bérleti díját,

– a kutatási témához közvetlenül igénybe vett külső (nem kutatásnak minősülő) szolgáltatások számlázott értékét (mérések, minősítések, szállítások).

A 68411. A kutatás közvetlen saját költségei számlán nem lehet elszámolni a kutatási tevékenységnek nem minősülő, a kutatás fogalmi körébe nem tartozó munkák költségeit, továbbá a kutatás fogalmi körébe tartozó azon költségeket, amelyek közvetlenül nem számolhatók el és megfelelő mutatók, jellemzők hiányában a kutatási témaszámra (munkaszámra) jutó értékük nem állapítható meg. Nem lehet itt elszámolni a vállalkozásba adott kutatás számlázott költségeit sem.

A 68411. A kutatás közvetlen saját költségei számla **Követel** oldalára kell könyvelni:

– a kutatás során visszanyert hulladékok (pl. lecserélt alkatrészek) haszonanyagértékét (hulladékértékét) az anyagköltséget csökkentő tételként,

– a kutatás során előállított és továbbfelhasználás vagy értékesítés céljából készletre vett félkész és késztermékek, továbbá a tárgyi eszközként, szellemi terméként használatba vett (aktivált) termékek számított közvetlen önköltségét a készletre vételkor, az állományba vételkor (a tárgyi eszközkénti állományba vételkor a saját vállalkozásban végzett beruházás szabályai szerint kell a fizetendő áfát elszámolni).

68411. A kutatás közvetlen saját költségei számla egyenlege az év végén a kutatás tárgyévben felmerült saját költségeinek összegét mutatja, amely nem tartalmazza a kutatás során előállított és hasznosításra kerülő termékek számított közvetlen költségeit, amelyet a **7641. Saját előállítású eszközként aktivált kutatási költségek**, illetve a **7643. Saját termelésű készletként állományba vett kutatási költségek** számlákra kell átvezetni.

3.2. A kutatás eszközeinek amortizációja

Az alap- és alkalmazott kutatás tárgyévi közvetlen saját költségének minősül és a **68412. A kutatás eszközeinek amortizációja** számlán elkülönítetten célszerű kimutatni a kutatási témához használt eszközök (tárgyi eszközök, immateriális javak) tárgyévi értékcsökkenési leírását, ha az a kutatási témára (témaszámra, munkaszámra) utalványozható és így közvetlen költségnek minősíthető.

A **68412. A kutatás eszközeinek amortizációja** számla **Tartozik** oldalára kell könyvelni:

– a meghatározott kutatási témához a kutatás eszközeként használt tárgyi eszköz, illetve a kutatás tárgyi eszközként állományba vett, a kutatás tárgyát képező eszközének tárgyévben elszámolt értékcsökkenési leírását,

– a meghatározott kutatási témához használt, igénybe vett, az immateriális javak között állományba vett szellemi termékek (találmány, szabadalom, védjegy, szoftvertermék, know-how, gyártási eljárás) értékcsökkenési leírását, illetve annak arányos részét,

– a kutatási témához közvetlenül vásárolt és használt kül- és belföldi szabadalom vételárát, a licenc díját, a know-how ellenértékét, a szolgáltatási találmány kapcsán fizetett találmányi díjat a számlázott, a fizetett összegben, amennyiben ezeket az immateriális javak között nem lehetett állományba venni (ezen költségeket azonban nem értékcsökkenési leírásként, hanem igénybe vett szolgáltatás költségeként, illetve személyi jellegű ráfordításként kell elszámolni, itteni elszámolásukat az egységes számbavétel követelménye indokolja).

Amennyiben ugyanazon eszköz a kutatási és a kísérleti fejlesztési tevékenységhez is, illetve több kutatási témához használható, akkor az egyes témák, illetve a kutatás és a kísérleti fejlesztés között a vállalkozás által választott és az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatban rögzített mutatók, jellemzők segítségével kell a tárgynegyedévben amortizációként elszámolt költségeket megosztani.

Ha az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerint a kutatás során előállított és készletre vett, továbbá tárgyi eszközként, szellemi terméként állományba vett termékek számított közvetlen önköltségének megállapításakor a kutatás eszközeinek amortizációját is számításba veszik, úgy a számításba vett összeget a **68412. A kutatás eszközeinek amortizációja** számla **Követel** oldalára kell könyvelni a **7641. Saját előállítású eszközként aktivált kutatási költségek**, illetve a **7643. Saját termelésű készletként állományba vett kutatási költségek** számlákkal szemben.

3.3. A kísérleti fejlesztés közvetlen költségei

A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költsége minden olyan a kísérleti fejlesztés érdekében a tárgyévben felmerült költség, amely a kísérleti fejlesztés témaszámára (munkaszámára) közvetlenül utalványozható (elszámolható, tervezhető, meghatározható), illetve amelynek a kísérleti fejlesztés témaszámára (munkaszámára) jutó értéke megfelelő mutatók, jellemzők segítségével megállapítható és elszámolható a vállalkozás önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatában előírt tartalommal. Éppen ezért a kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségeit témaszámra, munkaszámra kell gyűjteni.

A **68413. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei** számla **Tartozik** oldalára kell könyvelni:

– a kísérleti fejlesztést végzők közvetlen munkabérét, kiegészítő fizetéseit, bérpótlékait és az így számított összes bér utáni

társadalombiztosítási, munkaadói járulékot, szakképzési, egészségügyi hozzájárulásokat,

– a kísérleti fejlesztési témához közvetlenül kapcsolódó szakértői díj számlázott – levonható általános forgalmi adó nélküli – értékét, illetve a szakértőnek elszámolt díjat járulékaival, hozzájárulásaival együtt,

– a kísérleti fejlesztési témához közvetlenül felhasznált vásárolt anyagok – levonható általános forgalmi adó nélküli – értékét bekerülési (beszerzési) értéken, a saját előállítású félkész és késztermékek értékét előállítási közvetlen önköltségen,

– a kísérleti fejlesztési témához közvetlenül igénybe vett, a kísérleti fejlesztési témaszámra utalványozott, a társüzemek által - a kísérleti fejlesztés körébe tartozóan – végzett szolgáltatások közvetlen költségen számított értékét, amelyet legkésőbb a mérlegkészítés időpontjáig kell áttételezni a társüzemről,

– a kísérleti fejlesztési témához közvetlenül felhasznált, a kísérleti fejlesztés tárgyát képező eszköz bekerülési (beszerzési) értéken, előállítási önköltségen számított értékét anyagköltségként, illetve a saját előállítású eszközök értékeként (olyan eszközök értéke számolható el, amelyek a kísérleti fejlesztés során, a konkrét témaszámhoz kapcsolódóan elhasználnak, amelyeket kizárólag az adott kísérleti fejlesztés érdekében szereztek be, állítottak elő, amelyeket a kísérleti fejlesztés során átalakítanak),

– a kísérleti fejlesztés valamely témájához bérbevett eszköz (pl. műszer) bérleti díját,

– a kísérleti fejlesztési témához közvetlenül igénybe vett külső (nem kísérleti fejlesztésnek minősülő) szolgáltatások számlázott értékét (mérések, minősítések, szállítások).

A 68413. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei számlán nem lehet elszámolni a kísérleti fejlesztésnek nem minősülő, a kísérleti fejlesztés fogalmi körébe nem tartozó munkák költségeit, továbbá a kísérleti fejlesztés fogalmi körébe tartozó azon költségeket, amelyek közvetlenül nem számolhatók el és megfelelő mutatók, jellemzők hiányában a kísérleti fejlesztési témaszámra (munkaszámra) jutó értékük nem állapítható meg. Nem lehet itt elszámolni a vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés számlázott költségeit sem.

A 68413. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei számla **Követel** oldalára kell könyvelni:

– a kísérleti fejlesztés során visszanyert hulladékok (pl. lecserélt alkatrészek) haszonanyagértékét (hulladékértékét) az anyagköltséget csökkentő tételként,

– a kísérleti fejlesztés során előállított és továbbfelhasználás vagy értékesítés céljából készletre vett félkész és késztermékek, továbbá a tárgyi eszközként, szellemi terméként használatba vett (aktivált) termékek számított közvetlen önköltségét a készletre vételkor, az állományba vételkor (a tárgyi eszközkénti állományba vételkor a saját vállalkozásban végzett beruházás szabályai szerint kell a fizetendő áfát elszámolni).

A **68413. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei** számla egyenlege az év végén a kísérleti fejlesztés tárgyévben felmerült saját költségeinek összegét mutatja, amely nem tartalmazza a kísérleti fejlesztés során előállított és hasznosításra kerülő termékek számított közvetlen költségeit, amelyet a **7642. Saját előállítású eszközként aktivált kísérleti fejlesztési költségek**, illetve a **7644. Saját termelésű készletként állományba vett kísérleti fejlesztési költségek** számlákra kell átvezetni.

3.4. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja

A kísérleti fejlesztés tárgyévi közvetlen saját költségének minősül és a **68414. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja** számlán elkülönítetten célszerű kimutatni a kísérleti fejlesztési témához használt eszközök (tárgyi eszközök, immateriális javak) tárgyévi értékcsökkenési leírását, ha az a kísérleti fejlesztési témára (témaszámra, munkaszámra) utalványozható és így közvetlen költségnek minősíthető.

A **68414. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja** számla **Tartozik** oldalára kell könyvelni:

– a meghatározott kísérleti fejlesztési témához a kísérleti fejlesztés eszközeként használt tárgyi eszköz, illetve a kísérleti fejlesztés tárgyi eszközként állományba vett, a kutatás tárgyát képező eszközének tárgyévben elszámolt értékcsökkenési leírását, illetve annak arányos részét,

– a meghatározott kísérleti fejlesztési témához használt, igénybe vett, az immateriális javak között állományba vett szellemi termékek (találmány, szabadalom, védjegy, szoftvertermék, know-how, gyártási eljárás) értékcsökkenési leírását, illetve annak arányos részét,

– a kísérleti fejlesztési témához közvetlenül vásárolt és használt kül- és belföldi szabadalom vételárát, a licenc díját, a know-how ellenértékét, a szolgálati találmány kapcsán fizetett találmányi díjat a számlázott, a fizetett összegben, amennyiben ezeket az immateriális javak között nem lehetett állományba venni (ezen költségeket azonban nem értékcsökkenési leírásként, hanem igénybe vett szolgáltatás költségeként, illetve személyi jellegű ráfordításként kell elszámolni, itteni elszámolásukat az egységes számbavétel követelménye indokolja).

Amennyiben ugyanazon eszköz a kutatási és a kísérleti fejlesztési tevékenységhez is, illetve több kísérleti fejlesztési témához használható, akkor a kutatás és a kísérleti fejlesztés, illetve az egyes témák között a vállalkozás által választott és az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatban rögzített mutatók, jellemzők segítségével kell a tárgynegyedévben amortizációként elszámolt költségeket megosztani.

Ha az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerint a kísérleti fejlesztés során előállított és készletre vett, továbbá tárgyi eszközként, szellemi terméként állományba vett (aktivált) termékek számított közvetlen önköltségének megállapításakor a kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációját is számításba veszik, úgy a számításba vett összeget **a 68414. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja** számla **Követel** oldalára kell könyvelni a **7642. Saját előállítású eszközként aktivált kísérleti fejlesztési költségek**, illetve a **7644. Saját termelésű készletként állományba vett kísérleti fejlesztési költségek** számlákkal szemben.

3.5. Megrendelésre végzett kutatás közvetlen saját költségei

A megrendelésre végzett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyevi közvetlen költségeit célszerű a következő számlákon könyvelni:

7541. Megrendelésre végzett kutatás közvetlen saját költségei

7542. Megrendelésre végzett kutatás eszközeinek amortizációja

7543. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei

7544. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja

A számlákat megbízásonként indokolt megnyitni és vezetni, de a megbízásonkénti részletezés analitikus nyilvántartás vezetésével is biztosítható.

A megrendelésre végzett kutatás közvetlen saját költsége minden olyan a megrendelés teljesítése érdekében felmerült költség, amely a megrendelésre végzett kutatás témaszámára (munkaszámára), a megbízásra (a megrendelésre) közvetlenül utalványozható (elszámolható), illetve amelynek a megrendelésre végzett kutatás témaszámára (munkaszámára) jutó értéke megfelelő mutatók, jellemzők segítségével megállapítható és elszámolható a vállalkozás önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatában előírt tartalommal.

Az ide tartozó közvetlen költségek – értelemszerűen – megegyeznek a 3.1. pontnál leírtakkal.

3.6. Megrendelésre végzett kutatás eszközeinek amortizációja

A megrendelésre végzett kutatás tárgyévi közvetlen saját költségének minősül és a **7542. Megrendelésre végzett kutatás eszközeinek amortizációja** számlán elkülönítetten célszerű kimutatni a kutatási témához használt eszközök (tárgyi eszközök, immateriális javak) tárgyévi értékcsökkenési leírását, ha az a megrendelésre végzett kutatás témaszámára (munkaszámára), a megbízásra (a megrendelésre) közvetlenül utalványozható (elszámolható) és így közvetlen költségnek minősíthető.

A figyelembe veendő költségelemek a 3.2. pontnál leírtak szerint.

3.7. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei

A megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés közvetlen saját költsége minden olyan a megrendelés teljesítése érdekében felmerült költség, amely a megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés témaszámára (munkaszámára), a megbízásra (a megrendelésre) közvetlenül utalványozható (elszámolható), illetve amelynek a megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés témaszámára (munkaszámára) jutó értéke megfelelő mutatók, jellemzők segítségével megállapítható és elszámolható a vállalkozás önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatban előírt tartalommal.

Az ide tartozó közvetlen költségek – értelemszerűen – megegyeznek a 3.3. pontnál leírtakkal.

3.8. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja

A megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés tárgyévi közvetlen saját költségének minősül és a **7544. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja** számlán elkülönítetten célszerű kimutatni a kísérleti fejlesztési témához használt eszközök (tárgyi eszközök, immateriális javak) tárgyévi értékcsökkenési leírását, ha az a megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés témaszáma (munkaszámára), a megbízásra (a megrendelésre) közvetlenül utalványozható (elszámolható) és így közvetlen költségnek minősíthető.

4. Vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségei

A vállalkozásba adott, de saját célra végeztetett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeit célszerű a következő számlákon könyvelni:

68421. Vállalkozásba adott kutatás költségei

68422. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés költségei

A vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés számlázott költségein belül el kell különíteni

- a költségvetési gazdálkodási rendszerben működő szervezetek, a közhasznú szervezetek,
- a vállalkozások

által végzett és számlázott kutatás, kísérleti fejlesztés számlázott költségeit.

4.1. Vállalkozásba adott kutatás költségei

A más szervezettel (vállalkozáson kívüli kutató-fejlesztő intézettel, kutatóhelyekkel, egyetemekkel, főiskolákkal) kötött kutatási szerződés alapján elvégeztetett, a kutatáshoz igénybevett tudományos szolgáltatás, egy-egy részletre kiterjedő kutatás tárgyévben számlázott költségeit kell itt elszámolni.

Nem lehet itt elszámolni azokat a más szervezet által számlázott tételeket, amelyek nem minősülnek kutatásnak. Így nem mutathatók ki itt a kutatáshoz szükséges, annak érdekében felhasználásra kerülő termékek (anyag, gép, szerszám, szoftver) számlázott költségei, amelyeket az általános előírások szerint kell készletre venni, illetve tárgyi eszközként vagy az immateriális javak között állományba venni.

4.2. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés költségei

A más szervezettel (vállalkozáson kívüli kutató-fejlesztő intézettel, kutatóhellyel, egyetemmel, főiskolával) kötött kísérleti fejlesztési szerződés alapján elvégzetett kísérleti fejlesztés, a kísérleti fejlesztéshez igénybe vett szolgáltatás, egy-egy részterületre kiterjedő kísérleti fejlesztés számlázott költségeit kell itt elszámolni.

Nem lehet itt elszámolni azokat a más szervezet által számlázott tételeket, amelyek nem minősülnek kísérleti fejlesztésnek. Így nem mutathatók ki itt a kísérleti fejlesztéshez szükséges, annak érdekében felhasználásra kerülő termékek (anyag, gép, szerszám, szoftver) számlázott költségei, amelyeket az általános előírások szerint kell készletre venni, illetve tárgyi eszközként vagy az immateriális javak között állományba venni.

5. A kutatás, kísérleti fejlesztés költségeit ellentételező bevételek (végleges támogatások)

A kutatás, a kísérleti fejlesztés költségeit ellentételező bevételek között csak a végleges támogatások számolhatók el. A visszafizetendő támogatásokat nem szabad a kutatás, a kísérleti fejlesztés költségeit ellentételező bevételek között kimutatni, azokat csak finanszírozó forrásnak lehet tekinteni, és ezért – visszafizetésükig – a kötelezettségek között kell azokat szerepeltetni. Előfordulhat azonban az, hogy a támogatást nyújtó elengedi követelését (meghatározott feltételek teljesítése esetén), így ez esetben nincs visszafizetési kötelezettség, az elengedett kötelezettséget végleges támogatásként kell elszámolni.

A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés egyéb bevételeként a véglegesen, visszafizetési kötelezettség nélkül kapott – a kutatás, a kísérleti fejlesztés költségeit ellentételező – támogatásokat, juttatásokat kell elszámolni a következők szerint:

a) a 9671. Költségvetésből kapott támogatás, juttatás számlán belül elkülönítetten kell kimutatni:

- támogatás a minisztériumoktól,
- juttatás a költségvetésből,

b) 9672. Önkormányzattól kapott támogatás, juttatás számlán:

- támogatás az önkormányzatoktól,

c) 9673. Elkülönített alapokból kapott támogatás, juttatás számlán:

- támogatás az Innovációs Alapból,
- támogatás az elkülönített alapokból

összegeit, ezeken belül is külön a kutatásra, külön a kísérleti fejlesztésre kapott összegeket;

d) a 9674. **Külföldi szervezettől kapott támogatás, juttatás** számlán belül elkülönítetten kell kimutatni:

- a támogatások,
- a segélyek

összegeit, ezeken belül is külön a kutatásra, külön a kísérleti fejlesztésre kapott összegeket;

e) a 9679. **Különféle egyéb támogatás, juttatás** számlán belül elkülönítetten kell kimutatni:

- támogatás más vállalkozástól,
- támogatás kutató-fejlesztő intézettől,
- támogatás hitelintézettől,
- támogatás alapítványtól, közalapítványtól,
- más vállalkozás által elengedett visszafizetendő támogatás (kölcsön),
- hitelintézet által elengedett visszafizetendő K+F hitel,
- egyéb támogatás,
- elengedett visszafizetendő támogatás

összegeit, ezeken belül is külön a kutatásra, külön a kísérleti fejlesztésre kapott összegeket.

A kutatás, a kísérleti fejlesztés költségeinek ellentételezésére kapott támogatásokat, juttatásokat akkor lehet az előbbieken felsorolt számlákon bevételként elszámolni, ha a támogatás pénzeszköze a vállalkozás elszámolási betétszámlájára ténylegesen megérkezett, és olyan összegben, amilyen összegben azt pénzügyileg rendezték.

A kutatás, a kísérleti fejlesztés költségeinek ellentételezésére kapott támogatásokat, juttatásokat akkor is el kell számolni az előbbieken felsorolt számlákon bevételként az aktív időbeli elhatárolásokkal szemben, ha azok a tárgyévhez, vagy a tárgyévet megelőző üzleti évhez kapcsolódnak és pénzügyi rendezésük a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a támogatást, a juttatást az adóhatóságtól a mérlegkészítés időpontjáig jogszerűen igényelni lehetett.

Amennyiben valamely meghatározott kutatási, kísérleti fejlesztési témához kapott – az elszámolási betétszámlán ténylegesen jóváírt – végleges támogatás összege meghaladja a kutatási, a kísérleti fejlesztési témával kapcsolatosan már elszámolt, szerződés, megállapodás szerint fedezett közvetlen, közvetett és általános költségek összegét, a különbözetet a **48. Passzív időbeli elhatárolások** számlacsoporton belül a **4812. Költségek ellentételezésére kapott támogatások elhatárolása** számlával szemben időben el kell határolni és csak akkor kell és olyan arányban a megfelelő **9671., 9672., 9673., 9674., 9679.** számlákon végleges bevételként elszámolni, amikor és amilyen mértékben a kutatás, a kísérleti fejlesztés véglegesen kapott támogatással finanszírozott költségei ténylegesen felmerültek, az adott évet terhelő költségként, ráfordításként elszámolásra kerültek.

6. Önkéntes befizetések, adományok, segélyek elszámolása

A törvény szerint az Innovációs Alap pénzügyi forrása lehet a belföldi jogi személyek, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok által teljesített, önkéntes befizetések, adományok, segélyek is.

A gazdasági társaságok által az Innovációs Alapba teljesített önkéntes befizetéseket, adományokat, segélyeket a rendkívüli ráfordítások között kell az átutaláskor – mint véglegesen nem fejlesztési célra átadott pénzeszközt – elszámolni.

Számlaösszefüggés			
T 8895	-	K 384	Az Innovációs Alapba teljesített önkéntes befizetés (adomány, segély) elszámolása a pénzügyi rendezéskor a bankbizonylat alapján.

7. A gazdasági eredményből való részesedés

A törvény szerint az Innovációs Alap pénzügyi forrása lehet az Innovációs Alapból nyújtott támogatással létrehozott gazdasági eredményekből való részesedés is. A törvény azonban nem adja meg azt

a módszert, amellyel a gazdasági eredményből való részesedést összességében meg lehet állapítani, továbbá nem szabályozza ezen részesedés elszámolását (például azt, hogy ezt az adózás előtti vagy utáni eredmény terhére kell elszámolni). Mivel a mai előírások szerint – meghatározott feltételek teljesülése mellett – az adózott eredményből lehet csak osztalékot, részesedést fizetni, és csak a tulajdonosoknak, az Innovációs Alapból nyújtott támogatással létrehozott gazdasági eredményből való részesedést az átutaláskor – mint véglegesen nem fejlesztési célra átadott pénzeszközt – kell elszámolni.

Számolaösszefüggés			
T 8895	-	K 384	Az Innovációs Alapba teljesített, a támogatással létrehozott gazdasági eredményből való részesedés átutalásának elszámolása a bankbizonylat alapján.

8. A kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei

8.1. A kutatás közvetett költségei

Az alap- és alkalmazott kutatás közvetett költségeként azokat a kutatási tevékenységgel kapcsolatosan felmerült költségeket kell kimutatni, amelyek egyértelműen a kutatási tevékenység érdekében merültek fel, azonban nem egy kutatási témát, hanem a kutatási tevékenység egészét érintik, illetve azon belül több kutatási témával kapcsolatosak, de a témák közötti megosztás megbízhatóan nem végezhető el, mivel nincs olyan mutató, vetítési alap, amely az egyes témák költségigényét kifejezné.

Az alap- és alkalmazott kutatás közvetett költségei közé sorolandók tehát azok a tárgyévben felmerült kutatási költségek, amelyek közvetlenül témaszámra (munkaszámra) nem utalványozhatók és a témaszámra (munkaszámra) jutó értékük megfelelő mutatók, jellemzők hiányában nem állapítható meg és így közvetlenül nem számolható el.

A kutatás közvetett költségeit a **68431. A kutatás közvetett költségei** számlán indokolt gyűjteni.

A 68431. A kutatás közvetett költségei számla **Tartozik** oldalára kell könyvelni:

– a kutatással összefüggő szervezési, szerkesztési és vizsgálati díjakat;

– a kutatást végzők közvetlenül témaszámra (munkaszámra) nem utalványozható közvetlen és közvetett költségeit (a munkabért és járulékait, hozzájárulásait),

– a kutatási tevékenységhez felhasznált, közvetlenül témaszámra (munkaszámra) nem utalványozható anyagok beszerzési értékét, saját termelésű készletek közvetlen önköltségét, igénybevett belső és külső szolgáltatások közvetlen önköltségét, illetve számlázott értékét,

– a kutatáshoz használt – konkrét kutatási témához nem kapcsolódó – tárgyi eszközök (a kutatás tárgyát, illetve eszközét képező tárgyi eszközök kivételével) értékcsökkenési leírását, bérleti díját [azon eszközök amortizációját kell itt elszámolni, amelyet témaszámra (munkaszámra) közvetlenül nem lehet kimutatni],

– az immateriális javak között állományba vett szellemi termékek értékcsökkenési leírását, ha az nem minősül közvetlen költségnek,

– a kutatási tevékenység érdekében vásárolt és használt, de a kutatás közvetlen (témaszámra utalványozható) költségei között el nem számolható szabadalom, licenc, know-how vásárlás ellenértékét, a számlázott, a fizetett összegben, amennyiben azokat az immateriális javak között nem lehet állományba venni,

– a kutatási tevékenység érdekében beszerzett, készített műszaki információ költségeit.

A **68431. A kutatás közvetett költségei** számla év végi egyenlege a kutatás tárgyévben felmerült közvetett költségeinek összegét mutatja, amelyet az év végi zárlat keretében a **853. Egyéb általános költségek** számlára kell átvezetni.

8.2. A kísérleti fejlesztés közvetett költségei

A kísérleti fejlesztés közvetett költségeként azokat a kísérleti fejlesztési tevékenységgel kapcsolatosan felmerült költségeket kell kimutatni, amelyek egyértelműen a kísérleti fejlesztés érdekében merültek fel, azonban nem egy kísérleti fejlesztési témát, hanem a kísérleti fejlesztési tevékenység egészét érintik, illetve azon belül több témával kapcsolatosak, de a témák közötti megosztás megbízhatóan nem végezhető el, mivel nincs olyan mutató, vetítési alap, amely az egyes témák költségigényét kifejezné.

A kísérleti fejlesztés közvetett költségei közé sorolandók tehát azok a tárgyévben felmerült kísérleti fejlesztési költségek, amelyek közvetlenül témaszámra (munkaszámra) nem utalványozhatók és a témaszámra (munkaszámra) jutó értékük megfelelő mutatók, jellemzők hiányában nem állapítható meg és így közvetlenül nem számolható el.

A kísérleti fejlesztés közvetett költségeit a **68432. A kísérleti fejlesztés közvetett költségei** számlán indokolt gyűjteni.

A **68432. A kísérleti fejlesztés közvetett költségei** számla **Tartozik** oldalára kell könyvelni:

– a kísérleti fejlesztéssel összefüggő szervezési, szerkesztési és vizsgálati díjakat,

– a kísérleti fejlesztést végzők közvetlenül témaszámmra (munkaszámra) nem utalványozható közvetlen és közvetett költségeit (a munkabért és járulékait, hozzájárulásait),

– a kísérleti fejlesztési tevékenységhez felhasznált, közvetlenül témaszámmra (munkaszámra) nem utalványozható anyagok beszerzési értékét, saját termelésű készletek közvetlen önköltségét, igénybevett belső és külső szolgáltatások közvetlen önköltségét, illetve számlázott értékét,

– a kísérleti fejlesztéshez használt – konkrét kutatási témához nem kapcsolódó – tárgyi eszközök (a kísérleti fejlesztés tárgyát és eszközét képező tárgyi eszközök kivételével) értékcsökkenési leírását, bérleti díját,

– az immateriális javak között állományba vett szellemi termékek értékcsökkenési leírását, ha az nem minősül közvetlen költségnek,

– a kísérleti fejlesztési tevékenység érdekében a fejlesztésekhez (beruházásokhoz) kapcsolódó, de a kísérleti fejlesztés közvetlen (témaszámmra utalványozható) költségei között el nem számolható szabadalom, licenc, know-how vásárlás ellenértékét, amennyiben azokat az immateriális javak között nem lehet állományba venni,

– a nullszéria többletköltségeit,

– a kísérleti félüzemek, a kísérleti építmények, a kísérleti üzemek működésének többletköltségeit,

– a kísérleti fejlesztés érdekében beszerzett, készített műszaki információ költségeit,

– a kísérleti fejlesztés érdekében kifejtett műszaki propaganda, az új vagy továbbfejlesztett termékek műszaki adatait (felhasználhatóságát, teljesítményét, minőségét) ismertető tájékoztatók, tanácsadás költségeit,

– a kísérleti fejlesztést szolgáló pályázatok, termelés-szervezési megbízások díjait, költségeit,

– a szabványosítás, a tipizálás, az ipari formatervezés költségeit.

A 68432. A kísérleti fejlesztés közvetett költségei számla év végi egyenlege a kísérleti fejlesztés tárgyévben felmerült közvetett költségeinek összegét mutatja, amelyet az év végi zárlat keretében a **853. Egyéb általános költségek** számlára kell átvezetni.

8.3. A kutatás általános költségei

Az alap- és alkalmazott kutatás általános költségeit a **68433. A kutatás általános költségei** számlán indokolt gyűjteni.

Az alap és alkalmazott kutatás általános költségei közé tartoznak a kizárólag kutatási tevékenységgel foglalkozó, a vállalkozáson belül elkülönült szervezeti egységek (önálló kutató-fejlesztő hely, részleg, kutató laboratórium, kutató üzem) fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos, az üzemi irányítás általános költségei között elszámolható költségek, továbbá a kutatási tevékenységet irányítók (műszaki fejlesztési főosztály) működésével, fenntartásával kapcsolatos költségek.

Az elkülönült, felelős vezetővel rendelkező szervezeti egységek költségeként számolhatók el:

- a dolgozók bére és annak járulékai, hozzájárulásai, a személyi jellegű egyéb kifizetések,
- a működési költségek (nyomtatványok, irodaszerek, utazási és kiküldetési költségek, oktatás és tapasztalatcsere költségei),
- a közvetlen és társüzemtől áttételezett fenntartási és üzemeltetési költségek.

A részben kutatási tevékenységgel foglalkozó vállalkozás előbbieken felsorolt költségei csak akkor vehetők itt figyelembe, ha azok már a felmerüléskor egyértelműen elkülöníthetők.

A részben kutatási, részben kísérleti fejlesztési tevékenységgel foglalkozó vállalkozásnál az előbbieken felsorolt költségeket megfelelő vetítési alap (például a kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetlen bére) arányában kell megosztani a két tevékenység általános költsége között.

A 68433. A kutatás általános költségei számla **Tartozik** oldalára kell könyvelni:

- a kutatással foglalkozó elkülönült szervezeti egység
 - = irányításának közvetlenül elszámolt személyi költségeit (a vezetők, az adminisztráció, a kisegítő személyzet munkabére, a bér járulékai, a bérhez kapcsolódó hozzájárulások, személyi jellegű egyéb kifizetések),
 - = igazgatási költségének minősülő szolgáltatások (például adatfeldolgozás) számlázott és áttételezett költségeit,
 - = üzemeltetésének és működésének közvetlenül elszámolt személyi és dologi költségeit,
 - = által használt eszközök (épület, építmény, az igazgatást, az irányítást szolgáló tárgyi eszközök) értékcsökkenési leírását,

fenntartásának, javításának közvetlenül elszámolt és áttételezett költségeit, ezen eszközök bérleti díját;

– a kutatással foglalkozó elkülönült szervezeti egységben felmerült olyan személyi és dologi költségeket, amelyek nem tartoznak sem a kutatás közvetlen, sem a kutatás közvetett költségei közé.

A **68438. A kutatás általános költségei** számla év végi egyenlege a kutatás tárgyévben felmerült általános költségeinek összegét mutatja, amelyet az év végi zárlat keretében a 853. **Egyéb általános költségek** számlára kell átvezetni.

8.4. A kísérleti fejlesztés általános költségei

A kísérleti fejlesztés általános költségeit a **68434. A kísérleti fejlesztés általános költségei** számlán indokolt gyűjteni.

A kísérleti fejlesztés általános költségei közé tartoznak a kizárólag kísérleti fejlesztéssel foglalkozó, a vállalkozáson belül elkülönült szervezeti egységek (kutató-fejlesztő hely, kísérleti üzem, kísérleti laboratórium stb.) fenntartásával, üzemeltetésével kapcsolatos, az üzemi irányítás általános költségei között elszámolható költségek, továbbá a kísérleti fejlesztést irányítók (műszaki fejlesztési főosztály) működésével, fenntartásával kapcsolatos költségek.

Az elkülönült, felelős vezetővel rendelkező szervezeti egységek költségeként számolhatók el:

– az itt foglalkoztatott dolgozók bére és annak minden járuléka, hozzájárulása,

– az itt felmerült személyi jellegű egyéb kifizetések és azok járulékai, hozzájárulásai,

– a működési költségek (pl. nyomtatványok, irodaszerek, utazási és kiküldetési költségek, oktatás és tapasztalatsere költségei),

– a közvetlen és az áttételezett – társüzem által végzett – fenntartási és üzemeltetési költségek.

A részben kísérleti fejlesztési tevékenységgel foglalkozó vállalkozás előbbiekben felsorolt költségei csak akkor vehetők itt figyelembe, ha azok már a felmerüléskor egyértelműen elkülöníthetők.

A részben kutatással, részben kísérleti fejlesztéssel foglalkozó vállalkozásnál az előbbiekben felsorolt költségeket megfelelő vetítési alap (például a kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetlen bére) arányában kell megosztani a két tevékenység általános költsége között.

V. fejezet

A vállalkozások és a magánszemélyek adókedvezményei

A társasági adóról és az osztalékadóról, valamint a személyi jövedelemadóról szóló törvények a kutatás-fejlesztéshez és innovációhoz, illetve e tevékenységhez kapcsolódóan több, az adóalapból vagy az adóból érvényesíthető kedvezményről rendelkeznek. 2004-től újfajta kedvezmények is érvényesíthetők.

A TÁRSASÁGI ADÓBÓL ÉRVÉNYESÍTHETŐ KEDVEZMÉNYEK

1. A társasági adótörvény a kedvezményekről

A társasági adókötelezettséget az adó alanyainak *a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény* (a továbbiakban: társasági adótörvény) előírása alapján kell megállapítani. Az adó alapját a beszámolóban kimutatott eredményből kiindulva, a társasági adótörvényben előírt módosító tételeket figyelembe véve kell meghatározni. A K+F és innovációs kedvezmények egy része az adóalapot, más része az adót csökkenti. Ez utóbbi esetben az adóalapra kell vetíteni a 16 százalékos adókulcsot, s az így számított adó az adókedvezményekkel csökkentve adja a fizetendő társasági adót. A társasági adótörvény több olyan kedvezményről rendelkezik, amelynek összegével az adóalap csökkentését teszi lehetővé. Ebben az esetben a kedvezmény a levont összeg és a társasági adókulcs szorzata.

2. A K+F költségek kedvezménye

Az alap kutatás, az alkalmazott kutatás és a kísérleti fejlesztés költségeit – **a közvetlen költséget, a közvetett költséget és az általános költséget egyaránt** – a számvitel általános előírása szerint el kell számolni az eredmény terhére. Ez azt jelenti, hogy a társasági adóalap megállításakor a kiindulásként számításba vett adózás előtti eredményt ezek a költségek már csökkentették.

Ezt követően az adóalap még egyszer csökkenthető a K+F tevékenység közvetlen költségével [társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének *t*) pontja] a következőkben ismertetettek szerint.

2.1. Levonható közvetlen költség

2.2.1. Levonási lehetőség

A K+F tevékenység közvetlen költségének – az államháztartás alrendszeréből (központi költségvetés, önkormányzat, alapok stb.) a **kapott támogatással csökkentett összege** akkor vonható le az adóalapból, ha a K+F tevékenységet a vállalkozás

- a saját felhasználásra végezte,
- megrendelésre végezte.

2.1.2. Le nem vonható költség

A K+F közvetlen költsége nem vonható le az adóalapból, ha a tevékenységet nem a vállalat végezte, hanem megrendelte:

- a társasági adótörvény alanya hatálya alá tartozó, belföldi illetékességű vállalattól,
- külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől (mely szintén alanya a társasági adótörvénynek),
- személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozótól.

2.1.3. A kísérleti fejlesztés aktiválása

Ha az adózó **a kísérleti fejlesztés költségét aktiválta vagy szellemi terméként állományba vette**, akkor az a 2.1. pont szerinti közvetlen költség, választása szerint

- a felmerülése adóévében vonható le az adóalapból, vagy
- az értékcsökkenés elszámolásának adóévében vehető figyelembe egy-egy adóévben, legfeljebb az elszámolt értékcsökkenés összegéig.

2.1.4. A támogatás meghatározása

Kapott támogatásként az adóévben pénzügyileg rendezett (megkapott) támogatást kell figyelmen kívül hagyni (függetlenül attól, hogy egy részét időbeli elhatárolásként mutatja ki a vállalkozás), ha az adóévi K+F költséget vonja le az adóalapból. Az adózás előtti eredmény javára elszámolt támogatást (az időbeli elhatárolás nélküli, illetve az időbeli elhatárolásból visszavezetett támogatást) kell figyelmen kívül hagyni, ha a vállalkozás az értékcsökkenési leírás összegével csökkenti az adóalapot.

2.2. Egyetemi, MTA-kutatóhelyi területi kedvezmény

Ha **a K+F tevékenységet az adózó felsőoktatási intézmény vagy a Magyar Tudományos Akadémia által alapított kutatóintézet (kutatóhely) kezelésében lévő területen végzi** (ami földrajzi területet jelent), akkor az adózás előtti eredmény az 1.1.1. pontban bemutatottak szerint megállapított összeg háromszorosával, de legfeljebb 50 millió forinttal csökkenthető [társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének t) pontja, 7. §-ának (17) bekezdése]. Természetesen **ez a csökkentés is azon felül érvényesíthető, hogy a teljes költség el lett számolva az eredmény terhére**. Ebben az esetben is választható az elszámolás évében történő vagy – az aktivált költségre – az értékcsökkenés alapú levonás.

A K+F költség háromszorosának, legfeljebb 50 millió forintnak a levonása esetén a levont összegnek a levonás évére vonatkozó társasági adókulccsal számított értéke az állami támogatásokra vonatkozó

szabályok alkalmazása szempontjából csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül.

2.2.1. Csekély összegű támogatás

A csekély összegű támogatásra vonatkozó szabály, hogy összege jelenértéken bármely három egymást követő évben (ez nem azonos az adóévvel, ha az rövidebb egy naptári évnél) nem lehet több 100 ezer eurónál. A forintban számított értéket az adóév utolsó napján érvényes MNB árfolyamon kell euróra átszámítani. Ez az előírás nem korlátozza a kedvezmény igénybevételét, ha a vállalkozás az érintett három évben más csekély összegű támogatást nem vesz igénybe, mivel önmagában ez a kedvezmény nem több három év alatt 100 ezer eurónál. Abban az esetben, ha az adózó más csekély összegű támogatást is igénybe vesz, és ez által túllépné az előírt mértéket, döntenie kell melyik kedvezményről él.

Csekély összegű támogatás a társasági adóban biztosított kedvezmények közül a kis- és középvállalkozások adóalap-kedvezményének az érvényesítés évére vonatkozó adókulccsal számított összege, valamint a kis- és középvállalkozások adókedvezménye.

2.2.2. Nem veheti igénybe a kedvezményt

Az a vállalkozás, amely tevékenysége alapján mezőgazdasági-, erdőgazdálkodási-, vadgazdálkodási ágazatba vagy halászati ágba tartozik [társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének t) pontja; 7. §-ának (17) bekezdése].

3. Gyorsított értékcsökkenési leírás

A tárgyi eszközök és az immateriális javak (ez utóbbiak közé tartoznak a szellemi termékek és a kísérleti fejlesztés aktivált értéke) értékcsökkenésének elszámolása a társasági adóalapot két módon érinti.

Az említett eszközök értékét az adóalanyok a számviteli előírások szerint leírják az eredményük terhére, vagyis költségként elszámolják. De:

- a társasági adó alapjának megállapításakor a kiindulásul számításba vett adózás előtti eredményt az eredmény terhére elszámolt értékcsökkenéssel **meg kell növelni**,
- ugyanakkor **csökkenteni kell** a társasági adótörvény alapján megállapított értékcsökkenési leírással.

3.1. Értékcsökkenési leírás az adótörvény szerint

2004-ben is több esetben gyorsított (a hasonló eszközökre előírtnál kedvezőbb, rövidebb idő alatti) leírási lehetőség vonatkozik a K+F tevékenységhez használt eszközökre. Ez azért előnyös, mert ezáltal időben előbb kell kevesebb adót fizetni. Ennek megfelelően

- A **kizárólag alapkutatáshoz, alkalmazott kutatáshoz vagy kísérleti fejlesztéshez használt tárgyi eszköz** értékcsökkenési leírásaként a társasági adóalany az adóalapot csökkentheti a számvitelről szóló törvény szerint megállapított **terv szerinti értékcsökkenéssel**, az egyébként lehetséges 33, illetve 14,5 százalékos kulccsal megállapított összeg helyett. Ez akkor előnyös, ha nem mutatnak ki az eszközre jelentős maradványértéket és három, illetve hét évnél rövidebb idő alatt lehet így adózási szempontból leírni az eszközt.

- A **2003-ban vagy 2004-ben beszerzett**, előállított, korábban még (sem belföldön, sem külföldön, sem az adózó, sem más által) használatba nem vett egyes **tárgyi eszközök, vásárolt, előállított szellemi termékek, kísérleti fejlesztés aktivált értékének 50** százalékos leírás kulccsal számított összege csökkentheti az adóalapot 33, illetve 14,5 százalékos kulccsal megállapított összeg helyett.

3.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni a számviteli előírások szerint, ha a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik, illetve az eredménytelen lesz. Abban az esetben, ha az adóév utolsó napján a terv szerinti leírás ellenére állományban marad a kísérleti fejlesztés aktivált értéke, a terven felüli értékcsökkenés az adóalapból is levonható, eltérően az ilyen esetre a társasági adótörvényben általában érvényes előírástól.

(Társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének cs) és d) pontja; 8. §-a (1) bekezdésének b) pontja; 1–2. számú melléklet.)

3.3. Fejlesztési tartalék

A gyorsított értékcsökkenés egyik sajátos esete az ún. **fejlesztési tartalékképzés**. Ennek lényege, hogy a társasági adóalany a beszámolóban lekötött tartalékot mutat ki fejlesztési célra saját döntés alapján.

Az adóalap csökkenthető a lekötött tartalék címén, az adóévi adózás előtti nyereség 25 százaléka vagy 500 millió forint közül a kisebb összeggel.

Ebből következően csak nyereséges vállalkozások számára előnyös. A fejlesztési tartalékkal tehát adómentes forrás képezhető a beruházásokra, azaz előre és nem utólag számolható el annak értéke adózási szempontból „költséggént”.

A fejlesztési tartalék az eredménytartalékból képezhető, az sem akadály, ha ezzel az eredménytartalék negatívvá válik.

A fejlesztési tartalékként kimutatott, és **az adóalapból levont összegnek megfelelő beruházást kell a levonás érvényesítését követő négy adóévben** (ez nem mindig egyezik meg a naptári évvel) **megvalósítani**.

3.3.1. Nem képezhető fejlesztési tartalék

A végelszámolás, a felszámolás kezdő napját megelőző nappal lezáruló adóévben és a végelszámolás időszaka alatt, valamint az adózó utolsó adóévében, ha végelszámolás, felszámolás nélkül szűnik meg jogutód nélkül nem képezhető fejlesztési tartalék.

3.3.2. Mit lehet beruházásként figyelembe venni

Azt, hogy mi számít beruházásnak a számviteli- törvény alapján, kell eldönteni, amely szerint viszont a beruházásra adott előleg nem minősül beruházásnak. A beruházások közül - a nem pénzbeli hozzájárulás (apport) alapján elszámolt beruházást kivéve - minden tárgyi eszköz beszerzéssel, előállítással teljesíthető az előírt feltétel, függetlenül attól, hogy új vagy használt az eszköz, illetve függetlenül attól, hogy közvetlenül vagy közvetve szolgálja a vállalkozási tevékenységet. Ennek megfelelően a földterület, a telek, a jármű, a gépek, berendezések egyaránt „finanszírozhatók” a fejlesztési

tartalékból. **A fejlesztési tartalék terhére immateriális dolog (szellemi termék, kísérleti fejlesztés aktivált értéke) beszerzése, előállítása nem lehetséges.** A beruházás üzembe helyezésére határidőt a társasági adótörvény nem ír elő.

3.3.3. Utólagos adófizetés

A mindenkori társasági adókulccsal – ez 2004-től 16 százalék – **meg kell az adót és a késedelmi pótlékot fizetni** az adóalapból levont,
– a beruházás megvalósítása előtt megszüntetett (feloldott) fejlesztési tartalék összege után,
– az adóalap csökkentés adóévét követő negyedik adóév végéig beruházásra fel nem használt összeg után,
– a végelszámolás, a felszámolás kezdő napját megelőző nappal lezáruló adóévet (ha végelszámolás, felszámolás nélkül szűnik meg az adózó jogutód nélkül, az utolsó adóévét) megelőzően lekötött fejlesztési tartaléknak az említett adóév utolsó napjáig beruházásra fel nem használt része után.

Az adót az előbbieken említett napot követő 30 napon belül kell megállapítani az önellenőrzés szabályai szerint (azaz önellenőrzési lapot kell beadni az adóhatósághoz), és ezzel együtt rendezni kell az adót és a késedelmi pótlékot is. A késedelmi pótlékot annak az adóévnek az adóbevallására előírt határidőtől kell számítani, amelyben fejlesztési tartalék címen csökkentette az adó alapját a vállalkozás, és az adó megfizetésének napjáig kell felszámítani.

3.3.4. Értékcsökkenési leírás elszámolása

A részben, egészben **fejlesztési tartalékból „finanszírozott” tárgyi eszköz** bekerülési értékének azon része után, amelyet a fejlesztési tartalék fedezett, adózási szempontból **értékcsökkenési leírás** már nem érvényesíthető, és természetesen ez a rész még egyszer akkor sem csökkenti az adóalapot, ha az eszköz kikerül a vállalkozás eszközei közül. Ugyanakkor, ha egy adott tárgyi eszköznek csak egy részét „fedezte” a fejlesztési tartalék, a nem fedezett rész az általános szabályok szerint írható le értékcsökkenési leírásként az adóalapból.

3.3.5. Példa

Például, ha egy vállalkozás 2003-ban 5 millió forint fejlesztési tartalékot képez, és von le az adóalapból, amelyet felhasználva 2004-ben laboratóriumi eszközt vásárol, amelynek értéke 7 millió forint, akkor ezen eszköz bekerülési értéke alapján a következők szerint számítja ki az adóalapból levonható értékcsökkenést.

Bekerülési érték	7 millió forint
Leírási kulcs	33 százalék
Egész éves értékcsökkenés (7 millió \times 0,33)	2,31 millió forint
Fejlesztési tartalék címen elszámolt összeg	5 millió forint
Elszámolható értékcsökkenés (7 millió – 5 millió)	2 millió forint.

Ebben az esetben tehát, összesen 2 millió forint vonható még le az adóalapból értékcsökkenési leírás címen. Így, ha 2004-ben az eszközt olyan időpontban helyezi üzembe a vállalkozás, hogy legalább 317 napig állományában tartja, akkor a teljes „hátralevő értékcsökkenéssel” csökkentheti a 2004. adóév adóalapját. (A 2 millió a 2,31 millió forint 86,58 százaléka. Ebből visszaszámítva 2 millió forintot akkor tud a vállalkozás levonni az adóalapból, ha 2004-ben (tekintve, hogy szökőév) $366 \times 0,8658 \times 100 = 317$ napra tud értékcsökkenést érvényesíteni). [Társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének f) pontja, 7. §-ának (15) bekezdése; 16. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja.]

4. A kis- és középvállalkozások adóalap-kedvezménye

A társasági adótörvény 2003-ig a mikro- és kisvállalkozások számára, 2004-től a kis- és középvállalkozások számára – meghatározott feltételek teljesülése mellett – lehetővé teszi az adózás előtti eredmény csökkentését

4.1. Feltételek

Az adózás előtti eredmény csökkenthető:

– a korábban még használatba nem vett egyes tárgyi eszközökre elszámolt beruházás értékével,

– az immateriális javak között az adóévben állományba vett, korábban még használatba nem vett szellemi termékek bekerülési értékével,

– az ingatlan bekerülési értékét növelő adóévi felújítás, bővítés, rendeltetésváltozás, átalakítás értékével.

Az adólapból levont összeg azonban nem lehet több az adóévi adózás előtti nyereség vagy 30 millió forint közül a kisebb összegnél.

Ez a kedvezmény is csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül (lásd. 2.2.1 pont) az állami támogatások alkalmazása szempontjából. Ez az előírás nem korlátozza a kedvezmény igénybevételét, ha a vállalkozás az érintett három évben más csekély összegű támogatást nem vesz igénybe, mivel önmagában ez a kedvezmény nem több három év alatt 100 ezer eurónál. Abban az esetben, ha az adózó más csekély összegű támogatást is igénybe vesz, és ez által túllépné az előírt mértéket, döntenie kell melyik kedvezménnyel él.

A kedvezmény igénybevétele mellett a tárgyi eszköz, az immateriális dolog után az értékcsökkenési leírás vagy fejlesztési tartalék terhére történő beszerzés esetén (értékcsökkenési leírás helyett) a fejlesztési tartalék összege adózás előtti eredménycsökkentésként figyelembe vehető.

4.1.1. További feltételek

A kedvezmény igénybevételének további feltételei

– Az adózónak az **adóév utolsó napján kell kisvállalkozásnak, közép vállalkozásnak lenni az I. fejezet ... pontjában** ismertettek szerint azzal az eltéréssel, hogy a bemutatóra szóló részvényt kibocsátó részvénytársaság a társasági adótörvény alapján érvényesíthető kedvezményénél nem tekinthető kis- és közép vállalkozásnak.

– Az adózó **tagja, részvényese az adóév egészében kizárólag magánszemély vagy MRP szervezet lehet.** A visszavásárolt saját üzletrész, részvény birtoklása azonban nem akadályozza a kedvezmény igénybevételének.

4.1.2. A kedvezmény nem érvényesíthető

A kedvezmény nem érvényesíthető:

- az üzemkörön kívüli ingatlanra, valamint arra a beruházásra, amely az adózónál nem a műszaki berendezések, gépek, járművek közé sorolandó tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében merült fel, illetve a jótállási időn belül csereként kapott eszközre, ha a cserébe adott eszközre 2004-ben vagy azt követően a kedvezményt a vállalkozás érvényesítette.
- 2004-től nem veheti igénybe e kedvezményt az a vállalkozás, amely tevékenysége alapján mezőgazdasági-, erdőgazdálkodási, vadgazdálkodási ágazatba vagy halászati ágba tartozik.

4.1.3. Utólagos adóalap-növelés

Az igénybevett **kedvezmény kétszeresével növelni kell az adóalapot**, ha az adózó az adózás előtti eredmény csökkentésének adóévét követő negyedik adóév utolsó napjáig

– a beruházást nem helyezi üzembe, illetve, a szellemi terméket nem veszi használatba, kivéve, ha az üzembe helyezés, a használatbavétel elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el. Az adóalapot ebben az esetben az említett negyedik adóévről készített bevallásban kell növelni.

– A beruházást az adózó az egyéb berendezések, felszerelések, járművek között helyezi üzembe. Ebben az esetben az adóalapot az üzembe helyezés adóévről készített bevallásban kell növelni.

– Az adózó a beruházás alapján üzembe helyezett tárgyi eszközt üzemkörön kívüli ingatlanként is használja, vagy az egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé vagy a forgóeszközök közé sorolja át, illetve a szellemi terméket a forgóeszközök közé sorolja át. Ebben az esetben az említett ingatlan üzemkörön kívüli ingatlanként történő első használatának, illetve az átsorolásnak az adóévről készített bevallásban kell az adóalapot növelni. Nem kell a növelést érvényesíteni, ha a forgóeszközök közé történő átsorolás az eszköz elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódásának következménye.

– A beruházást, szellemi terméket, vagy a beruházás alapján üzembe helyezett tárgyi eszközt az adózó elidegeníti (természetbeni juttatásként átad, értékesít, apportál, térítés nélkül átad, valamint pénzügyi lízing keretében, részletfizetéssel, halasztott fizetéssel átvett

eszközt a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt visszaad, kivéve 2004-től, ha a visszaadás a jótállási időn belüli csere). Ebben az esetben az adóalapot az elidegenítés adóévről készített bevallásban kell növelni.

[Társasági adótörvény 4. §-ának 24. pontja; 7. §-ának (1) bekezdése *zs*) pontja; 7. §-ának (11)–(12) bekezdése; 8. §-e (1) bekezdésének *u*) pontja.]

5. Jogdíjkezdvezmény

A kapott jogdíj 50 százaléka levonható az adóalapból. A levont összeg azonban nem lehet több a vállalkozás adóévi adózás előtti nyeresége felénél (veszteség esetén tehát e kedvezmény nem érvényesíthető).

Abban az esetben, ha a vállalkozás tőzsdei ügylet miatt elszámolt ráfordítást meghaladó bevétel, valamint kapcsolt vállalkozásától kapott, a kapcsolt vállalkozásnak fizetett kamatot meghaladó kamat miatt is él az adóalap-csökkentés lehetőségével, akkor e három jogon együtt legfeljebb az adózás előtti nyereség fele vonható le, azaz a nyereség felét mindenképpen számításba kell venni adóalapként.

5.1. Jogdíjnak minősül

Jogdíjnak minősül a társasági adótörvény szerint a következő jogok használatáért, hasznosításáért, felhasználásáért vagy a használati jogáért kapott ellenérték:

- a szabadalom, a védett eljárás, a védjegy, illetve hasonló jog,
- a know-how, az üzleti titok,
- az irodalmi, a művészeti vagy a tudományos művek szerzői joga, valamint a szerzői joggal szomszédos jogok.

[Társasági adótörvény 4. §-ának 20. pontja; 7. §-a (1) bekezdésének *s*) pontja; 7. §-ának (14) bekezdése.]

6. Adomány

A társasági adótörvény az adóalap csökkentésének lehetővé tételével kedvezményezi az adományt nyújtó vállalkozásokat.

6.1. Az adomány igénybevételi feltételei

Az adományt egyszer el kell számolni ráfordításként az eredmény terhére.

Ezt követően növelni kell vele az adóalapot.

Ha azonban teljesülnek az adományra előírt feltételek, akkor az adózás előtti eredmény csökkentésére is lehetőség van, akár az adott adomány összegét meghaladó mértékben is, a továbbiakban ismertettek szerint.

6.1.1. Az adománynak minősül

A társasági adótörvény 4. §-ának 1/a. pontja értelmében adománynak minősül:

– a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet részére a közhasznú szervezetekről szóló törvényben nevesített közhasznú tevékenységhez, a kiemelkedően közhasznú besorolást megalapozó közfeladathoz (a továbbiakban: közhasznú tevékenység) adott támogatás, továbbá

– a közérdekű kötelezettségvállalás céljára adott támogatás, ideértve a költségvetési szervnek alapkutatásra, alkalmazott kutatásra vagy kísérleti fejlesztésre adott támogatást is.

6.1.2. Az adomány formája és értéke

Az adomány többféle formában nyújtható. Lehet

- visszafizetési kötelezettség nélkül pénzben adott támogatás,
- térítés nélkül átadott eszköz, amely esetben adománynak a könyv szerinti érték számít,
- térítés nélkül nyújtott szolgáltatás, amely esetben adomány a szolgáltatás bekerülési értéke.

6.2. Az adomány további feltételei

Ahhoz, hogy a támogatás adománynak számítson teljesülnie, kell a következő feltételeknek is:

– a támogatás nyújtásának dokumentumai (így különösen az alapító okirat, tájékoztató, reklám), körülményei (például szervezés, feltételek, kapcsolódó jogügylet) valós tartalma alapján ne lehessen

megállapítani, hogy az nem szolgálja, vagy csak látszólag szolgálja a közhasznú, a közérdekű célt, és

– az **ne jelentsen** a társasági adótörvényben és a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározottakon túl **vagyoni előnyt az adományozónak**, az adományozó tagjának (részvényesének), vezető tisztségviselőjének, felügyelő bizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve e személyek vagy a magánszemély tag (részvényes) közeli hozzátartozójának. Nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás.

6.2.1. A K+F tevékenység támogatható

A kutatási tevékenység tehát támogatható

– közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezetnek e célra adott adománnyal,

- költségvetési szervnek (ennek minősül a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap is) adott támogatással, valamint

– az Országos Tudományos Kutatási Alapprogram javára történő befizetéssel, amelyet az erről rendelkező *1997. évi CXXXVI. törvény* 1. §-ának (6) bekezdése közérdekű kötelezettségvállalásnak nyilvánít.

6.3. Az adóalap-csökkentés speciális feltételei

Az adomány adóalap csökkentéseként figyelembe vehető összege függ attól, hogy

– az adományt milyen címen juttatják

= közhasznú szervezet céljának megvalósításához,

= kiemelkedően közhasznú szervezet céljának

megvalósításához,

= közérdekű célra,

– illetve függ attól, hogy

= egyszeri vagy

= rendszeres a támogatás.

A támogatás akkor rendszeres, ha tartós adományozási szerződés alapján nyújtják.

6.3.1. Az adóalaphól levonható kedvezmény mértéke

Az előzőkben ismertetettek alapján az adóalap

– az adomány 100 százaléka, tartós adományozás esetén a második évtől e jogcímen adott adomány további 20 százaléka (tehát ez esetben az adomány 120 százaléka), de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény 20 százaléka, ha közhasznú szervezetnek adott támogatással vagy közérdekű kötelezettségvállalással történt az adományozás,

– az adomány 150 százaléka, tartós adományozás esetén a második évtől az e jogcímen adott adomány további 20 százaléka (tehát ez esetben az adomány 170 százaléka), de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény 20 százaléka, ha **kiemelkedően közhasznú szervezetnek** adott támogatással történt az adományozás.

– Közhasznú szervezet és/vagy közérdekű kötelezettségvállalás és kiemelkedően közhasznú szervezet egyidejű támogatása esetén, a kedvezmény együttesen nem haladhatja meg az adózás előtti eredmény 25 százalékát.

6.3.2. Igazolás szükséges

A kedvezmény érvényesítéséhez az adózónak rendelkeznie kell a közhasznú szervezet, a kiemelkedően közhasznú szervezet, a közérdekű kötelezettségvállalás szervezője által az adóalap megállapítása céljából kiállított igazolással, amely tartalmazza a kiállító és az adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, az adomány összegét és a támogatott célt, továbbá közhasznú szervezet, kiemelkedően közhasznú szervezet esetében a közhasznúsági fokozatot.

[Társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének z) pont-ja; 7. §-ának (5)-(7) bekezdése.]

6.3.3. Az adóalap növelése

A tartós adományozási szerződés alapján igénybevett többletkedvezménnyel (amely maximum az adomány 20 %-a lehet) növelni kell viszont az adóalapot, ha az adózó az adóévben a tartós adományozásról szóló szerződésben vállaltakat a másik szerződő fél közhasznúsági nyilvántartásból való törlése vagy jogutód nélküli megszűnése miatt nem teljesítette, vagy a többletkedvezmény kétszeresével kell növelni, ha az adózó bármely más ok miatt nem teljesített a szerződésnek megfelelően. [Társasági adótörvény 8. §-a (1) bekezdésének s) pontja, 16. §-a (12) bekezdésének **ce** alpontja.]

6.3.4. Tartós adományozási szerződés

Tartós adományozási szerződés alapján nyújtott támogatásnak minősül a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. § n) pontja szerint „a közhasznú szervezet és támogatója által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás (nem magánszemély támogató esetében az értékpapír átadása is), ha a szerződésben a támogató arra vállal kötelezettséget, hogy a támogatást a szerződéskötés (szerződés módosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal – azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja. Nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatása nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére.”

6.3.5. Példa

Megnevezés	Érték (ezer forint)
Költségvetési szervnek K+F tevékenységre adott pénzbeli támogatás	600
Kiemelkedően közhasznú szervezetnek tartós adományozási szerződés alapján (második évben) adott pénzbeli támogatás	500
Közhasznú szervezetnek térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke	900
A vállalkozás adózás előtti eredménye	9200
Az adózás előtti eredményt növeli összesen (600+500+900)	2000
Az adózás előtti eredményt csökkenti	2000
A költségvetési szervnek adott támogatás, de legfeljebb az eredmény 20 %-a 600 vagy $(9200 \times 0,20) = 1840$ közül a kisebb	600
– Közhasznú szervezetnek térítés nélkül adott eszköz értéke, de legfeljebb (a közhasznú szervezetnek adott pénzbeli támogatással együtt) az adózás előtti eredmény 20 %-a 900 vagy $(9200 \times 0,20) = 1840 - 600 = 1240$ közül a kisebb	900
– Kiemelkedően közhasznú szervezetnek adott támogatás 170 %-a, de legfeljebb az adózás előtti eredmény 25 %-a a közhasznú szervezetnek és közérdekű kötelezettség célra adott támogatással együtt 500 vagy $(9200 \times 0,25) = 2300 - (600 + 900) = 800$ közül a kisebb	500
Adóalap (egyéb módosításokat figyelmen kívül hagyva)	9200

7. Adókedvezmények

A társasági adótörvény alapján egyes kedvezmények az adóból érvényesíthetők oly módon, hogy a kedvezménynek megfelelő adót nem kell megfizetni (adóvisszatartás).

7.1. A kis- és középvállalkozás adókedvezménye

A kis- és középvállalkozás (lásd. I. fejezet) a tárgyi eszköz beszerzéséhez, előállításához pénzügyi intézménytől felvett hitel (pénzügyi lízing) kamata alapján, a **fizetett** kamat 40 százalékának megfelelő, de legfeljebb

– 2004. előtt kötött hitelszerződés (pénzügyi lízingszerződés) esetén adóévenként 5 millió forint,

– 2004-től kötött hitelszerződés (pénzügyi lízingszerződés) esetén adóévenként 6 millió forint

adókedvezményt vehet igénybe. Az adóévben igénybevett adókedvezmény nem lehet több az adó 70 százalékánál.

Ez a kedvezmény is csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül (lásd. 2.2.1. pont) az állami támogatások alkalmazása szempontjából. Ez az előírás nem korlátozza a kedvezmény igénybevételét, ha a vállalkozás az érintett három évben más csekély összegű támogatást nem vesz igénybe, mivel önmagában ez a kedvezmény nem több három év alatt 100 ezer eurónál. Abban az esetben, ha az adózó más csekély összegű támogatást is igénybe vesz, és ez által túllépné az előírt mértéket, döntenie kell melyik kedvezménnyel él.

7.1.1. Tárgyi eszköznek számít

Az adókedvezmény igénybevétele szempontjából tárgyi eszköznek minősül minden eszköz (megkötés nélkül), amelyet a számviteli előírások szerint a tárgyi eszközök között kell nyilvántartani, azaz, amely tartósan (egy évet meghaladóan) szolgálja a vállalkozási tevékenységet és nem minősül immateriális dolognak. Ennek alapján a K+F tevékenységhez használt tárgyi eszközre (ingatlan, gép, berendezés, jármű) is érvényesíthető az adókedvezmény. Nem érvényesíthető viszont

adókedvezmény az immateriális javak között nyilvántartott szellemi termékekre, kísérleti fejlesztés aktivált értékére.

7.1.2. Az adókedvezmény alapja

Az adókedvezmény a **pénzügyi intézménnyel kötött hitel- (pénzügyi lízing) szerződés alapján fizetett kamat** alapján vehető igénybe. Pénzügyi intézménynek minősül a hitelintézet (bank, szakosított hitelintézet vagy szövetkezeti hitelintézet, takarékszövetkezet) és a pénzügyi vállalkozás.

2004-től megkötött hitelszerződés (pénzügyi lízingszerződés) esetén az adókedvezmény a tárgyi eszköz beszerzéséhez, előállításához igénybe vett, és kizárólag e célra felhasznált hitel visszafizetésére igazoltan felvett más hitel kamata után is érvényesíthető.

7.1.3. Az adókedvezmény igénybevételének időszaka

Az adókedvezmény először abban az adóévben érvényesíthető, amelyben a hitelszerződés (pénzügyi lízing) alapján az adózó kamatot fizet, és utoljára abban az adóévben vehető igénybe,

= amelyben a hitelt az eredeti szerződés szerint vissza kell fizetni,

vagy

– amelynek utolsó napján a tárgyi eszköz az adózó nyilvántartásában még szerepel.

Az adókedvezmény érvényesítésének utolsó éve az a korábbi adóév, amelyben a két körülmény valamelyike bekövetkezik. Ha például egy 2004-ben kötött hitelszerződés szerint a hitelt 2010. június 30-áig kell visszafizetni, és a hitelből beszerzett eszköz 2010. (sőt 2011–2012.) december 31-én szerepel az adózó eszközei között, akkor az adókedvezmény utoljára a 2010. december 31-ével befejeződő adóévben vehető igénybe. Ha azonban a hitelből beszerzett tárgyi eszköz 2009-ben kikerül az adózó nyilvántartásából, akkor az adókedvezmény utoljára 2009-ben vehető igénybe, akkor is, ha a hitelt még ezt követően is törleszti az adózó.

7.1.4. További feltételek, az érvényesítés kizárása

Az adózónak annak az adóévnek az utolsó napján kell kis- vagy közép vállalkozásnak minősülni 2004-től, amely adóévben a hitelszerződést (pénzügyi lízingszerződést) megköti a pénzügyi intézménnyel.

2004. előtt kötött szerződés esetén az adókedvezmény akkor vehető igénybe, ha az adózó a szerződés megkötésének teljes adóévében kis- vagy közép vállalkozásnak minősült.

Nem vehet igénybe 2004-től kötött szerződés alapján adókedvezményt

– a szállítási tevékenységet végző adózó a nemzetközi szállítási tevékenységhez használt tárgyi eszközhez felvett hitel (pénzügyi lízing) kamata után, illetve

– a tevékenysége alapján mezőgazdasági, vadgazdálkodási, erdőgazdálkodási ágazatba vagy halgazdálkodási ágba sorolt adózó.

A 2004. előtt megkötött szerződés alapján az adókedvezmény a 2003. évi szabályok szerint érvényesíthető. Ez azt jelenti például, hogy összege legfeljebb 5 millió forint lehet adóévenként vagy, hogy a felhasznált hitel visszafizetésére felvett más hitel kamata után az adókedvezmény nem érvényesíthető.

7.1.5. Az adókedvezmény visszafizetése

Az adózónak **az igénybe vett adókedvezményt késedelmi pótlékkal növelten vissza kell fizetnie, ha**

– a hitelszerződés megkötésének évét követő négy éven belül a beruházást nem helyezi üzembe, kivéve, ha az üzembe helyezés elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el,

– a tárgyi eszközt az üzembe helyezésének adóévében vagy az azt követő három évben elidegeníti (természetbeni juttatásként átadja, értékesíti, apportálja, térítés nélkül átadja, valamint pénzügyi lízing keretében, részletfizetéssel, halasztott fizetéssel átvett eszközt a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt visszaadja).

A késedelmi pótlékot annak az adóévnek az adóbevallására előírt határidőtől kell számítani, amelyben az adózó az adókedvezményt érvényesítette, és az adókedvezmény visszafizetésének napjáig kell

felszámítani. [Társasági adótörvény 4. §-ának 24. pontja; 22/A. §-a; az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló 2003. évi XCI. törvény 209. §-ának (9) bekezdése.]

7.2. Fejlesztési adókedvezmény

A társasági adóból fejlesztési adókedvezmény címen 2003-tól, de 2004-től lényegesen megváltozott feltételekkel – kérelemre – lehet adóvisszatartás formájában adókedvezményt igénybe venni, ha a vállalkozás fejlesztési program alapján új létesítményt valósít meg, meglévő létesítményt bővít vagy a beruházással a termelési eljárás, a technológia, a termék, a szolgáltatás alapvetően változik. Az adókedvezményt a Pénzügyminisztérium engedélyezi. (A továbbiakban a 2004-től érvényes szabályokat mutatjuk be, tekintettel arra is, hogy 2003-ban K+F tevékenységre engedély nem lett kiadva.)

7.2.1. Az adókedvezmény számításának módja

Az adókedvezmény

– **a fejlesztési program alapján megvalósított beruházás, illetve egyes immateriális javak** (találmány, szabadalom, know-how legfeljebb a tárgyi eszközök értéke 25 százalékának megfelelő összegben) **együttes értékének a jelenértéke arányában számított összeg** (a munkahelyteremtő beruházás kivételével),

– **munkahelyteremtő beruházás esetén az adókedvezményt az újonnan létrehozott munkakörökben foglalkoztatottak 24 havi személyi jellegű költségének jelenértéke arányában** kell meghatározni.

Más állami támogatás igénybevétele esetén az adókedvezmény az állami támogatással csökkentett értékkel egyezhet meg. A csekély összegű támogatás ebből a szempontból nem minősül állami támogatásnak.

A **jelenértéket** a kérelem benyújtásának évére kell számítani. Az arány pedig 7,5 százaléktól 65 százalékig terjed attól függően, hogy melyik tervezési statisztikai régióban valósul meg a beruházás, illetve mi a beruházással végezni tervezett tevékenység, hogy kis-, középvállalkozás vagy nagyvállalkozás a beruházást megvalósító,

illetve, hogy mekkora a beruházás mérete. Az adókedvezmény tíz adóév adójából érvényesíthető, egy-egy adóévben az adó 80 százalékáig.

7.2.2 Az engedélyezés, az igénybevétel feltételei

Az adókedvezmény – főszabály szerint – akkor engedélyezhető, illetve akkor vehető igénybe az engedélyezett adókedvezmény, ha

- a beruházást az üzembe helyezést követő öt évben, a kérelemben és az érvényes hatósági engedélyekben foglaltaknak megfelelően üzemelteti az adózó;

- a beruházás értékéből legalább 30 százalék annak a beruházásnak az értéke, amelyet korábban még sem az adózó, sem más személy (belföldi, külföldi társaság, intézmény, magánszemély) nem vett használatba;

- a beruházás értékéből 20 százalék – kedvezményezett térségben 70 százalék – lehet az eszköz értékét növelő beruházásként elszámolt része;

- a beruházás értéke kedvezményezett térségben legalább 1 milliárd forint, a felső oktatási intézmény vagy a Magyar Tudományos Akadémia által alapított kutatóintézet (kutatóhely) kezelésében lévő (földrajzi) területen üzembe helyezett és üzemeltetett, K+F tevékenységet szolgáló beruházás esetén legalább 1 milliárd forint, minden más esetben legalább 3 milliárd forint, és az adózó vagy a foglalkoztatottak számát, vagy a bérköltséget növeli az adókedvezmény igénybevételének első adóévet követő négy adóévben a beruházás megkezdésének adóévében foglalkoztatott létszámhoz, bérköltséghez képest vagy a beszerzésekben (beszállítók) legalább 30 százalékkal kis- és középvállalkozások részesednek. A foglalkoztatottak számát 100 – kedvezményezett térségben 50 – fővel, az éves szintre számított bérköltséget az adóév első napján érvényes minimálbér (2004-ben $53\,000 \times 12 = 636\,000$ forint) hatszázszorosával – kedvezményezett térségben háromezszázszorosával – kell növelni;

- munkahelyteremtő beruházás esetén a beruházás értékét a jogszabály nem írja elő, ebben az esetben ugyanis az a feltétel, hogy az adózó a foglalkoztatottak számát a beruházás megkezdését megelőző adóévben foglalkoztatottak számához viszonyítva legalább 300 fővel – kedvezményezett térségben legalább 150 fővel – növelje, illetve ezen belül az újonnan létrehozott munkakörökben legalább 20 százalékban pályakezdőt alkalmazzon. *Pályakezdőnek minősül* az a természetes

személy, aki a középfokú nevelési-oktatási, vagy a felsőoktatási intézménnyel nappali képzés keretében fennálló jogviszonya, illetve a tanulói jogviszonya megszűnését követő egy naptári éven belül első alkalommal létesít munkaviszonyt, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt.

7.2.3. Kedvezményezett térségek

Kedvezményezett térség: Észak-Magyarország, Észak-alföld, Dél-alföld, Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl tervezési-statisztikai régió és a Nyugat-Dunántúl tervezési-statisztikai régió celldömölki, letenyei, őriszentpéteri, tétii, vasvári és zalaszentgróti kistérsége.

7.2.4. Támogatási intenzitás

Az adókedvezmény számításánál figyelembe vett arány (amelyre jogszabályok támogatási intenzitás kifejezést használnak):

Kedvezményezett térségben	50 százalék,
Nyugat-Dunántúl tervezési-statisztikai régióban (kivéve, ha kedvezményezett térség)	45 százalék,
Pest megyében	40 százalék,
Budapesten	35 százalék.

A kis- és középvállalkozás esetében a támogatási intenzitás 15 százalékponttal növelhető.

Sajátos szabályok vonatkoznak egyes tevékenységekre (például környezetvédelem, mezőgazdasági termelés, filmgyártás, gépjárműgyártás, acélipar), amelyek a téma szempontjából figyelmen kívül hagyhatók, így ezt e dolgozat nem részletezi.

7.2.5. A kedvezmény igénylése

Az adókedvezmény iránti kérelmet két példányban, papíralapon a Pénzügyminisztériumhoz kell beküldeni a kormányrendeletben előírt formában és tartalommal. A Pénzügyminisztérium engedélyezi az adókedvezményt. Az eljárási határidő 60 nap, amelyet 60 nappal lehet hosszabbítani. A határidőt hiánypótlás esetén a hiánypótlás napjától kell számítani. Abban az esetben, ha a Pénzügyminisztérium az eljárási határidőn belül nem utasítja el a kérelmet, az adózó úgy járhat el, mintha

engedélyt megkapta volna. Ez azt jelenti, hogy társasági adótörvény és a fejlesztési adókedvezményről szóló kormányrendelet [A fejlesztési adókedvezményről szóló 275/2003. (XII. 24.) kormányrendelet] előírása szerint élni lehet az adókedvezménnyel.

7.2.6. Példa

Egyszerű **példán bemutatva** a fejlesztési adókedvezmény a következők szerint vehető igénybe.

– Egy közép vállalkozás egy budapesti egyetem kezelésében lévő területen, alkalmazott kutatás céljára jelenértéken (ténylegesen) 1,5 milliárd forint értékű beruházást kezd el és helyez üzembe 2004-ben.

– Az adókedvezményt részére a Pénzügyminisztérium engedélyezte.

– A beruházáshoz a vállalkozás (jelenértéken) 250 millió forint vissza nem térítendő támogatást kapott. Az adózó minden, az adókedvezmény feltételeként előírt rendelkezésnek megfelel.

– Az adókedvezményt 2004-2013 években kívánja igénybe venni, amely adóévekben a várható adókötelezettsége – e kedvezmény nélkül – évente 100 millió forint.

– Az adatok alapján az adózó által (jelenértéken) igénybe vehető adókedvezmény – tekintettel arra, hogy Budapesten az intenzitási mutató 35 százalék, amely 15 százalékponttal növelhető arra tekintettel, hogy az adózó közép vállalkozás.

– Az előzőek alapján az igénybe vehető adókedvezmény 1 500 millió $\times (0,35 + 0,15) - 250$ millió = 500 millió forint, amelyhez évente a társasági adó 80 százalékát használhatja fel, azaz egy-egy adóévben folyó áron 80 millió forintot.

– Feltételezve, hogy a vállalkozás egy-egy adóévben a lehetséges maximális adóvisszatartással él, a 2004. évi 8,59 százalékos referenciarátával számolva utoljára 2012. évben vehet igénybe adókedvezményt (ebben az évben folyó áron 22,6 millió forint összegben).

– Az igénybe vehető adókedvezmény jelenértéken ugyanis ebben az esetben fog megegyezni 500 millió forinttal, a következő számítás szerint:

$$TT = Q_1 + Q_2/(1+i) + Q_3/(1+i)^2 + \dots + Q_n/(1+i)^n,$$

ahol:

TT = támogatástartalom

Q = a támogatás (adókedvezmény) folyó áron

1, 2, ..., n = az adott év

i = referenciaráta (2004-ben 0,0859).

$$TT = 80 + 80/1,0859 + 80/1,179 + 80/1,280 + 80/1,390 + 80/1,510 + 80/1,640 + 80/1,780 + 22,6/1,933 = 80 + 73,7 + 67,8 + 62,5 + 57,6 + 53,0 + 48,8 + 44,9 + 11,7 = 500 \text{ millió forint.}$$

[Társasági adótörvény 22/B. §; a fejlesztési adókedvezményről szóló 275/2003 (XII. 24.) kormányrendelet]

A SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓBÓL ÉRVÉNYESÍTHETŐ KEDVEZMÉNYEK

1. Egyéni vállalkozók

Az egyéni vállalkozó adókötelezettségének *a személyi jövedelemadóról szóló 1995. CXVII. törvény* (a továbbiakban: Szja-törvény) alapján tesz eleget. A kedvezményeket a vállalkozói bevétel csökkentése vagy a vállalkozói adóból történő adóvisszatartás formájában érvényesítheti.

1.1. Gyorsított értékcsökkenési leírás

Gyorsított értékcsökkenési leírással az egyéni vállalkozó is a társasági adóalanyokkal azonosan élhet, egyetlen kivétel, hogy a **kizárólag alapkutatáshoz, alkalmazott kutatáshoz vagy kísérleti fejlesztéshez használt tárgyi eszközre** – mivel nem alanya a számviteli törvénynek – más szabályt érvényesíthet. E szerint e tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását a használat éve alatt kell elszámolni, a használat éveit és az évente elszámolandó értékcsökkenést a használatba vételkor kell meghatározni. Az egyéni vállalkozó terven felüli értékcsökkenési leírást nem számol el. [Szja-törvény 11. számú melléklet]

1.2. Fejlesztési tartalék

2004-től az egyéni vállalkozó is csökkentheti vállalkozói bevételét **fejlesztési tartalék** címen. Ennek összege az egyéni vállalkozó belföldi pénzforgalmi bankszámláján az adóévben lekötött, az adóév utolsó napján is lekötött számlakövetelésként kimutatott összeg, de legfeljebb a vállalkozói bevételből a vállalkozói költségek levonása után maradó összeg 25 százaléka, és legfeljebb 500 millió forint.

A fejlesztési tartalék címen lekötött pénzeszközt az egyéni vállalkozónak kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz beszerzése, előállítás esetén lehet megszüntetni adófizetés nélkül.

Ha ez nem teljesül a lekötést követő negyedik adóév utolsó napjáig, akkor

– 30 napon belül meg kell fizetni 16 százalékos kulccsal a vállalkozói személyi jövedelemadót, valamint

– ezzel az adóval csökkentett része után 35 százalék vállalkozói osztalékadót és

– mindkettőre a késedelmi pótlékot.

Hasonlóan kell adót és pótlékot fizetni akkor is, ha korábban – de a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközre történő felhasználás nélkül – szünteti meg az egyéni vállalkozó a lekötést.

A fejlesztési tartalék terhére beszerzett, előállított, a lekötött számlakövetelés feloldásának megfelelő összegig a tárgyi eszközre értékcsökkenési leírás már nem számolható el. [Szja-törvény 49/B. §-a (6) bekezdésének *f*) pontja, 49/B. §-ának (16) bekezdése; 11. számú melléklet 2/o pontja.]

1.3. K+F ráfordítások kedvezménye

K+F költséggel – kivéve azt a részét, amelynek a forrása támogatás, vagy amely társasági adóalanytól, vagy más egyéni vállalkozótól igénybevett K+F szolgáltatás ellenértéke miatt merült fel – az egyéni vállalkozó a társasági adó alanyával egyező módon csökkentheti vállalkozói bevételét. [Szja-törvény 49/B. §-a (6) bekezdésének *c*) pontja, 49/B. §-ának (9) bekezdése.]

1.4. Kisvállalkozói kedvezmény

A 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozónál vállalkozói bevételt csökkent – **kisvállalkozói kedvezmény** címen – a következő eszközök beszerzésére, előállítására felmerült költséggel, de legfeljebb a vállalkozói bevételének a vállalkozói költséget meghaladó részével, és legfeljebb 30 millió forinttal, ha a költség az adóévben a következőkre merült fel:

- a vállalkozói tevékenységet közvetlenül szolgáló, kizárólag üzemi célú ingatlan, illetve a leírási kulcsok jegyzéke szerinti gép, berendezés, felszerelés, jármű, valamint a nem anyagi javak közül a szellemi termékek beszerzésére, előállítására,

- a vállalkozói tevékenységet közvetlenül szolgáló ingatlan értékcsökkenési leírási alapját növelő felújításra és az eszközt nem olyan eszköz helyett kapta csereként a vállalkozás a jótállási időn belül, amely eszközre 2004-ben vagy azt követően a kedvezményt érvényesítette.

1.4.1. A kedvezmény visszafizetése

A kisvállalkozói kedvezmény címen levont összeg kétszerese után a levonás adóévében érvényes vállalkozói adó kulcsával kell az adót és a késedelmei pótlékot megfizetni, ha a kedvezmény érvényesítését követő negyedik adóév végéig

- az eszköz üzembe helyezése, használatbavétele nem történt meg (kivéve, ha az elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás miatt maradt el). Az adót a negyedik adóévre vonatkozó adókötelezettségnél kell megállapítani;

- az eszköz az üzembe helyezéskor, használatbavételkor nem felelt meg az előírt feltételeknek. Az adót az üzembe helyezés, használatbavétel évére vonatkozó adókötelezettségnél kell megállapítani;

- az üzembe helyezett, használatba vett eszközt az egyéni vállalkozó olyan eszközként használja (átsorolja), amelyre nem járna a kedvezmény (kivéve, ha az eszköz átsorolása elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következménye). Az adót az átsorolás évére vonatkozó adókötelezettségnél kell megállapítani;

– az eszközt az egyéni vállalkozó – akár üzembe helyezése, használatbavétele előtt, akár utána – elidegenítette (ideértve a természetbeni juttatás formájában történő átadást, az ellenszolgáltatás nélküli átadást, valamint a pénzügyi lízing keretében, részletfizetéssel, halasztott fizetéssel átvett eszköznek a szerződés szerinti feltételek teljesülésének megghiúsulása miatti visszaadását, kivéve 2004-től, ha a visszaadás a jótállási időn belül csere). Az adót az elidegenítés évére vonatkozó adókötelezettségnél kell megállapítani;

– az egyéni vállalkozó tevékenysége megszűnt (kivéve, ha annak oka az egyéni vállalkozó halála). A kisvállalkozói kedvezmény egészét, illetőleg a változatlan tagsági formában továbbműködő részt a megszűnés napjára előírt adókötelezettség megállapításakor kell figyelembe venni.

A kisvállalkozói kedvezményre egyebekben az 1.5. pontban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni. [Szja-törvény 49/B. §-a (6) bekezdésének c) pontja 49/B. §-ának (9), (11)–(14) bekezdése.]

1.5. Hitelkamat-kedvezmény

A kis- és középvállalkozásokkal azonosan az egyéni vállalkozó is **adókedvezményt vehet igénybe** a vállalkozói személyi jövedelemadóból a **tárgyi eszköz beszerzéséhez, előállításához felvett hitel (pénzügyi lízing) kamata alapján**. Az adókedvezmény érvényesítése esetén is meg kell azonban fizetni az egyéni vállalkozónak egy-egy adóévben a vállalkozói személyi jövedelemadó 30 százalékát (ez nem lehet fedezete az adókedvezménynek). Ha az egyéni vállalkozó kisvállalkozói kedvezményre is jogosult, akkor az adó összegéig érvényesítheti az adókedvezményt. [Szja-törvény 49/B. §-a (6) bekezdésének d) pontja, 49/B. §-ának (9) bekezdése.]

2. Kedvezmények a magánszemélynek

2.1. Adóterhet nem viselő járandóság

Nem kell a hallgatói munkadíjból a hónap első napján érvényes minimálbért meg nem haladó része után a személyi jövedelemadót megfizetni, ha a hallgatói munkadíjat a hallgató oktatási vagy kutatási tevékenység, valamint e tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó

szolgáltatási tevékenység (például könyvtáros, laboráns, demonstrátor) ellenértékéeként kapta. *Hallgatói munkadíj*nak számít a felsőoktatási törvényben felsorolt felsőoktatási intézményben hitelesített iskolai rendszerű első alapképzésben vagy első doktori képzésben résztvevő nappali tagozatos hallgató által a képesítési követelményekben meghatározott képzési idő alatt kapott bevétel, ha azt a következő kifizető adta:

- a felsőoktatási intézmény,
- a felsőoktatási intézmény tulajdonában (kezelésében) lévő területen székhellyel rendelkező cég vagy
- olyan cég, amelyben a felsőoktatási intézmény részesedéssel rendelkezik.

[Szja-törvény 3. §-ának 52.pontja; 3. §-ának 72/i) pontja; 28. §-ának (1) bekezdése.]

2.2. Adómentes jövedelem

– A **közhasznú, kiemelkedően közhasznú alapítvány, közalapítvány által oktatási intézményekben folytatott tanulmányokra, kutatásra, külföldi tanulmányútra** (ösztöndíj címén) a magánszemély részére kifizetett összeg, ha az említett célok a szervezet alapszabályában közhasznú tevékenységként szerepelnek. Nem adómentes azonban a bevétel, ha azt az alapító, az adományozó, a támogató, valamint a szervezettel, a közérdekű kötelezettségvállalás szervezőjével munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy más, a Ptk. szerinti szerződéses jogviszonyban álló magánszemély (bármilyen jogcímen) kapja.

– A kutatási tevékenység eredménye alapján a magánszemélynek adott **Nobel-, Kossuth- és Széchenyi-díjhoz** kapcsolódó pénzjutalom, valamint a díj (érme).

[Szja-törvény 1. számú melléklet 3., és 4.6. pontja.]

2.3. Adókedvezmény szellemi tevékenység után

A magánszemély összevont adóalap utáni adóját csökkenti a **szellemi tevékenységből származó jövedelmének 25 százaléka vagy 50 ezer forint közül a kisebb összeg**. A kedvezmény nem lehet több a magánszemély összevont adóalapja utáni adó összegénél. *Szellemi tevékenységből* származik a jövedelem, ha azt, eredeti jogosultként olyan

önálló, de nem egyéni vállalkozói tevékenységből származó jövedelemként kapja a magánszemély, amely tevékenység eredményeként a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló törvény szerint szabadalmi oltalom tárgya, illetve szerzői jogi védelem alá tartozó alkotás jön létre, vagy a tevékenység eredményét a szerzői jogról szóló törvény védelemben részesíti. A jövedelem a kapott bevétel és a megszerzése érdekében felmerült költség különbözete vagy (a magánszemély választása szerint) a bevétel 90 százaléka.
[Szja-törvény 39. §-ának (2) bekezdése, 44. §-ának (1) bekezdése.]

VI. fejezet

A társasági adóalap korrekciói miatti kedvezmények

1. A K+F költségek alapján érvényesíthető adóalap-csökkentés

2.

A II. fejezet 3. pontja a kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetlen költségeit, 4. pontja a vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségeit, 8. pontja pedig a kutatás, a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségeit részletesen ismerteti. Ezen költségek a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült ráfordításnak minősülnek, és mint ilyen költségek csökkentik a vállalkozás eredményét.

A társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének t) pontja alapján azonban a következőkben ismertetett K+F költségek – az előbbieken túlmenően – korrekciós tételként csökkentik az adózás előtti eredményt, amelynek összegét a számviteli nyilvántartások alapján az alábbiak szerint lehet megállapítani:

a) A saját célra végzett alap- és alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költségeit –II. fejezet 3.1.-3.4. pontjaiban leírtak szerint a következő főkönyvi számlák tartalmazzák:

68411. A kutatás közvetlen saját költségei

68412. A kutatás eszközeinek amortizációja

68413. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei

68414. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja

b) A megrendelésre végzett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyévi közvetlen költségeit – a II. fejezet 3.5-3.8 pontjában leírtak szerint – a következő főkönyvi számlák tartalmazzák:

7541. Megrendelésre végzett kutatás közvetlen saját költségei

7542. Megrendelésre végzett kutatás eszközeinek amortizációja

7543. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei

7544. Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja

c) A felmerülés évében az *a)–b)* pontokban felsorolt számlák összevont értéke adja az alap- és alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés összes közvetlen költségét. (*a+b*)

d) A vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségeit –II. fejezet 4.1.-4.2. pontjaiban leírtak szerint – a következő főkönyvi számlák tartalmazzák:

68421. Vállalkozásba adott kutatás költségei,

68422. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés költségei, amely számlákon kimutatott összeget csökkenteni kell

– a belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy az Szja-tv. szerinti egyéni vállalkozótól igénybe vett kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás ellenértéke alapján elszámolt költséggel.

e) Az adóévben felmerült alap- és alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés összes közvetlen költségéből csak a kísérleti fejlesztés közvetlen költségei aktiválhatók a számviteli törvényben előírt feltételek mellett (részletesen az 1.1. pontban). A javasolt könyvviteli elszámolás mellett a kísérleti fejlesztés tárgyévben aktivált értékét a 68417. számla Követel egyenlege mutatja.

f) A vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségeiből is csak a kísérleti fejlesztéssel összefüggő költségek aktiválhatók. A javasolt könyvviteli elszámolás mellett a vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés tárgyévben aktivált értékét a 68425. számla Követel egyenlege mutatja. (Részletesen lásd az 1.2. pontot.)

g) Meg kell jegyezni, a kísérleti fejlesztés – *e)* és *f)* pont szerinti –aktivált értékének terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenéskénti elszámolása nem jelenhet meg – még egyszer – a kutatás, illetve a kísérleti fejlesztés költségei között.

A számviteli előírásoknak megfelelő módon történő leírása a leírás adóévében, akár terv szerinti értékcsökkenés, akár terven felüli értékcsökkenés formájában történt, a leírás összegében csökkenti az adóalapot.

Az adóalapot csökkentő terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés megállapításához a *d)* pont szerinti korrekciót is el kell végezni.

h) A mérlegkészítés napjáig az adóhatóságtól igényelt, vagy az adóévben – visszafizetési kötelezettség nélkül – kapott, pénzügyileg

rendezett támogatásból, juttatásból a fejlesztés céljából adott vagy a tevékenység költségeit (ráfordításait) ellentételező összegek II. fejezet 5. pontjánál leírtakból megállapíthatók.

Meg kell jegyezni, a számviteli előírások szerint nemcsak az adóévben a pénzügyileg rendezett támogatást, juttatást kell elszámolni, hanem a mérlegfordulónap és a mérlegkészítés időpontja közötti pénzügyi rendezést is, ha az a mérleggel lezárásra kerülő üzleti évhez kapcsolódik. Ugyanakkor az adóévben már megkapott támogatást, juttatást időbelileg el kell határolni, ha azok a költségek, ráfordítások, amelyek ellenételezésére adták, még nem merültek fel.

i) Abban az esetben, ha a vállalkozás a kísérleti fejlesztés közvetlen költségeit aktiválja, az aktiválás összegének meghatározásánál, mint csökkentő tényezőt kell figyelembe venni a támogatás, juttatás már megkapott összegét.

j) Az adózás előtti eredményt csökkentő tétel: $(c + d - e - f + g - h)$ pontok összevont értéke. (Abban az esetben, ha a kísérleti fejlesztés közvetlen költségeit nem aktiválja, vagy nem értékcsökkenési leírásként számolja el, akkor az adózás előtti eredményt csökkentő tétel: $c+d-h$.)

1.1. A tárgyévben aktivált kísérleti fejlesztési költségek

A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként a jövőben hasznosítható, a kísérleti fejlesztés eredményének jövőbeni hasznosításakor az árbevételben megtérülő, a kísérleti fejlesztés eredménye érdekében felmerült olyan előállítási (közvetlen) költségeket kell figyelembe venni, amelyek aktiválható termékben – szellemi termék, tárgyi eszköz, készlet – nem vehetők számításba, mivel a létrehozott termék piaci – várható piaci – árát meghaladják.

Ezeket a többletköltségeket – amennyiben azok a kísérleti fejlesztés befejezését követően várhatóan megtérülnek – az immateriális javak között kell állományba venni.

A kísérleti fejlesztés aktivált értéke (az immateriális javak között állományba vett értéke) nem haladhatja meg azt az összeget, ami várhatóan megtérül a kapcsolódó jövőbeni gazdasági haszonból a további kutatási fejlesztési költségek, a várható termelési költségek, illetve a termék értékesítése során közvetlenül felmerülő értékesítési költségek levonása után.

A kísérleti fejlesztés tárgyévi közvetlen költségeinek aktiválása azt eredményezi, hogy a tárgyévben felmerült költség aktivált része nem terheli a tárgyév, a felmerülés éve eredményét, hanem annak az évnek az eredményét, amelyben az értékcsökkenési leírásként elszámolásra és ezzel az aktivált érték – fokozatosan – megszüntetésre kerül.

A kísérleti fejlesztés közvetlen költségeinek aktiválása során a tárgyévben felmerült költségeket csökkenteni kell, tehát az aktivált értékben nem vehető figyelembe:

- a termékként, tárgyi eszközként, szellemi termékként állományba vett eszközökben megtérült előállítási költség, amely nem haladhatja meg az állományba vett eszköz piaci értékét,
- a tárgyévben közvetlenül (állományba vétel nélkül) értékesített kísérleti fejlesztési eredmény előállítási költsége, amely nem haladhatja meg az elért árbevétel összegét,
- a kísérleti fejlesztés sikertelennek minősítésekor a tárgyévben már felmerült közvetlen költségek összege.

A kísérleti fejlesztés aktivált értékében kizárólag a közvetlen költségek vehetők figyelembe, a kísérleti fejlesztés közvetett költségei, általános költségei tehát nem aktiválhatók, nem vihetők át a következő évek terhére.

A kísérleti fejlesztés tárgyévi közvetlen költségeit (csökkentve a nem aktiválható tételekkel) a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet aktiválni, az immateriális javak között állományba venni, ha egyébként az aktiválás – előbbieken körvonalazott – feltételei teljesülnek.

Amennyiben a kísérleti fejlesztés az év utolsó napjáig nem fejeződött be, a befejezetlen kísérleti fejlesztés – jövőben várhatóan megtérülő – közvetlen költségeit akkor is állományba lehet venni az immateriális javak között. Ez esetben előfordulhat, hogy a kísérleti fejlesztés aktivált értéke nemcsak a kísérleti fejlesztés többletköltségeit foglalja magában, hanem azon termékek közvetlen költségét is, amelyeket csak később, a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet a készletek, a tárgyi eszközök, a szellemi termékek között aktiválni a kísérleti fejlesztés aktivált értékének csökkentésével.

A 68417. A kísérleti fejlesztés tárgyévben aktivált költségei számla Követel oldalára kell könyvelni

- a kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségeiből,
- a kísérleti fejlesztés eszközei amortizációjából

az immateriális javak között a **112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke** számlán állományba vett, a kísérleti fejlesztési közvetlen költségeiből aktiválásra kerülő összeget.

1.2. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés aktivált költségei

A kísérleti fejlesztés aktivált értékének tartalmára, meghatározására vonatkozó előírásokat az 1.1. pont részletesen ismerteti. Ezen előírásokat kell figyelembe venni a vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés számlázott költségeiből aktiválásra kerülő összeg meghatározása során is.

A **68425. Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés tárgyévben aktivált költségei** számla **Követel** oldalára kell könyvelni a vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés számlázott költségeiből az immateriális javak között a **112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke** számlán állományba vett, a kísérleti fejlesztés számlázott költségeiből aktiválásra kerülő összeget.

2. További adóalap-csökkentés

2004. január 1-jétől a társasági adótörvény 7. §-ának (17) bekezdése alapján:

A felsőoktatási intézmény és a Magyar Tudományos Akadémia által alapított kutatóintézet (kutatóhely) kezelésében lévő területen működő, és ott alapkutatást, alkalmazott kutatást vagy kísérleti fejlesztést végző adózó – a tevékenysége alapján mezőgazdasági, vadgazdálkodási, erdőgazdálkodási ágazatban vagy halgazdasági ágba sorolt adózó kivételével – az 1. pont j) alpontja szerint meghatározott adózás előtti eredményt csökkentő tétel összegének háromszorosát, legfeljebb 50 millió forintot vehet figyelembe.

3. Fejlesztési tartalék számviteli elszámolása

A fejlesztési tartalék címén lekötött összeget az eredménytartalékból a lekötött tartalékba kell átvezetni a mérlegfordulónapot megelőzően (könyvelési tétel: T 413 – K 414). Amikor a beruházás megvalósul, a beruházáskénti elszámolással

egyidejűleg a lekötött tartalékot fel kell oldani (könyvelési tétel: T 414 – K 413).

A társasági adótörvény 7. §-a (1) bekezdésének f) pontjában foglaltak, a hivatkozott számviteli előírások gyakorlati alkalmazására példa:

a) A vállalkozás a mérlegfordulónapot megelőzően (2003-ban) az eredménytartalékból a lekötött tartalékba átvezetett 10 millió forintot fejlesztési tartalék címén. (A negatív eredménytartalékból is át lehet vezetni!) A várható adózás előtti nyereség 25 százalékánál többet lekötni fejlesztési tartalék címén nem érdemes, nem jár előnnyel, az a következő adóévre nem vihető át!

b) Az éves eredményelszámolás során a vállalkozás megállapította, hogy az adózás előtti eredmény 50 millió forint nyereség, így az adózás előtti eredményét a 10 millió forinttal csökkenthette, 2003-ban 1,8 millió forinttal kevesebb adót fizetett.

c) A lekötés adóévet követő évben (2004-ben) a vállalkozás „a fejlesztési tartalék terhére” 16 millió forint összegben egy gépet vásárolt, s a beszerzést beruházásként elszámolta. A beruházáskénti elszámolással egyidejűleg feloldotta a 10 millió forint összegű fejlesztési tartalékot (az összeget a lekötött tartalékból visszavezette az eredménytartalékba), és egyidejűleg csökkentette a gép számított nyilvántartási értékét (16 – 10 = 6 millió forintra).

d) A vállalkozás a gépet a beszerzést követő év (2005.) január 1-jével üzembe helyezte, várható hasznos élettartama 8 év, maradványértéke nulla, a társasági adótörvény szerinti leírási kulcs 14,5 százalék.

e) A gép bruttó értéke 16 millió forint, évenként a számviteli előírások szerint elszámolandó értékcsökkenési leírás 2 millió Ft. A gép számított nyilvántartási értéke (16 – 10) = 6 millió forint, a társasági adótörvény előírásai szerinti értékcsökkenési leírás évenként 2320 eFt (a 16 millió forint 14,5 százaléka).

f) Az adózás előtti eredményt az üzembe helyezés évében (2005-ben) és az azt követő 7 évben, évenként

– növeli: 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000 eFt,

– csökkenti: 2320, 2320, 1360, 0, 0, 0, 0, 0 eFt.

Így a lekötés adóévében (2003-ban) érvényesített adóalap-csökkentés (1,8 millió forinttal kevesebb adóbefizetés), a példában az üzembe helyezést követő harmadik évben (2008-ban) és azt követő négy évben (2012-ig) jelentkezik adóalap növekedésként, és ezen

keresztül többletadó-fizetésként (változatlan adókulcs mellett évenként 360 eFt-tal!) (Megjegyzés: az első három év növelő és csökkentő tételeinek eltérése független a fejlesztési tartaléktól!)

4. A K+F-hez használt eszközök értékcsökkenési leírása (a számviteli elszámolásokban)

A számviteli törvény előírása szerint az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét azokra az évekre kell felosztani, melyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják.

Az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembe vételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

A számviteli előírások megteremtik annak lehetőségét, hogy a kutatás, a kísérleti fejlesztés sajátosságai messzemenő figyelembevételével határozzák meg az immateriális javak (elsősorban itt a különböző jogok, szellemi termékek), továbbá a kizárólag alapkutatáshoz, alkalmazott kutatáshoz, kísérleti fejlesztéshez használt eszközök évenként elszámolandó értékcsökkenési leírását, amellyel ugyan növelni kell az adózás előtti eredményt, de ugyanilyen összegben csökkenthető is az.

Itt utalunk arra, hogy a meghatározott kutatási, kísérleti fejlesztési témához a kutatás, a kísérleti fejlesztés eszközeként használt tárgyi eszköz, illetve a kutatás, a kísérleti fejlesztés tárgyi eszközként állományba vett, a kutatás, a kísérleti fejlesztés tárgyát képező eszközének tárgyévben elszámolt értékcsökkenési leírása, valamint a meghatározott kutatási, kísérleti fejlesztési témához használt, igénybe vett szellemi termékek (találmány, szabadalom, védjegy, szoftvertermék, know-how, gyártási eljárás) értékcsökkenési leírása, illetve annak arányos része a K+F közvetlen költségei között jelenik meg, és így csökkenti az adózás előtti eredményt.

A társasági adó adóalapjánál alkalmazható gyorsított értékcsökkenési leírás lehetőség nem feltétlenül jelenti azt, hogy a

számviteli elszámolásokban is ugyanazon mértékekkel számolnak. A számviteli törvény 52–53. §-ai szerint kell a költségként elszámolandó értékcsökkenési leírás összegét meghatározni.

5. Térítés nélküli eszközátadás

A társasági adótörvény szerint az adózás előtti eredményt növeli az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, véglegesen átadott pénzeszköz és térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, az átvevő által meg nem térített áfa, valamint az adózó által átvállalt kötelezettségnek az adóévi adózás előtti eredmény terhére elszámolt összege, az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke (amelyet a rendkívüli ráfordítások között kell elszámolni), kivéve, ha a támogatás, juttatás, végleges pénzeszköz-átadás, térítés nélküli eszközátadás, kötelezettségátvállalás, szolgáltatásnyújtás jogszabály, nemzetközi szerződés előírása alapján történt.

Könyvelési tételek:

– véglegesen átadott pénzeszköz: T 8894, 8895 – K 384;

– térítés nélkül átadott eszközök könyv szerinti értéke:

T 8891 – K 1,2,3,4;

– térítés nélkül nyújtott szolgáltatás könyv szerinti értéke:

T 8892 – K 261, T 261 – K 582;

– átvállalt kötelezettség (tartozás): T 888 – K 44-47.

A kutatást, a kísérleti fejlesztést végző társasági adóalanyt a leírt módon támogató vállalkozásnál tehát növelni kell a térítés nélküli átadás (átvállalás) könyv szerinti értékével az adózás előtti eredményt. Csökkenteni is lehet azonban az adózás előtti eredményt akkor, ha az átadás adománynak minősül.

A térítés nélküli eszköz-átadás adománnyá minősítése a számviteli elszámolást nem változtatja meg, azt a társasági adótörvény szerint kell adóalapot csökkentő tételként figyelembe venni.

A társasági adótörvény 4. §-a szerint adomány – a téma szempontjából – a közérdekű kötelezettségvállalás céljára az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, ideértve a költségvetési szervnek (költségvetési

szervnek minősül az Innovációs Alap is) alapkutatására, alkalmazott kutatásra vagy kísérleti fejlesztésre adott támogatást is, feltéve, hogy a jogügyletre vonatkozó dokumentum valós tartalma alapján nem állapítható meg, hogy az nem szolgálja, vagy csak látszólag szolgálja a közhasznú, a közérdekű célt, és az nem jelent vagyoni előnyt az adományozónak.

Az Innovációs Alapról szóló törvény szerint az Alap egyik pénzügyi forrása a gazdasági társaságok által teljesített, önkéntes befizetések, adományok, segélyek, továbbá a gazdasági eredményből való részesedés. Az előbbiekkal történő összevetés alapján az Innovációs Alapba történő befizetések összegei az adózás előtti eredményt csökkentő tételeknek minősíthetők.

Az önkéntes befizetések, adományok, segélyek, a gazdasági eredményből való részesedés átadásának elszámolásával a II. fejezet 5–6. pontjánál foglalkoztunk.

F Ü G G E L É K J O G A N Y A G

Jogszabály		Alkalmazott rövidítés
száma	Címe	
2003. évi XC. törvény	A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról	törvény
2000. évi C. törvény	A számvitelről	Sztv.
1997. évi CXLIV. törvény	A gazdasági társaságokról	Gt.
2002. évi XLIII. törvény	Az egyszerűsített vállalkozói adóról	Eva tv.
1999. évi XCV. törvény	A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról	Kk. tv.
1990. évi C. törvény	A helyi adókról	Hatv.
1997. évi CLVI. törvény	A közhasznú szervezetekről	Kszt.
2003. évi XCII. törvény	Az adózás rendjéről	Art.
1996. évi LXXXI. törvény	A társasági adóról és az osztalékadóról	Társasági adótörvény
275/2003. (XII. 24.) kormányrendelet	A fejlesztési adókedvezményről	-
1975. évi CXVII. törvény	A személyi jövedelemadóról	Szja törvény
1997. évi CLVI. törvény	A közhasznú szervezetekről szóló	-

A Kutatás és Technológiai Alapba történő befizetés és a támogatás szabályairól tájékoztatást nyújtó szervezetek

1. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) az összes hozzá tartozó területi kamarával együtt. (A városi kamarákkal együtt összesen 23 terület kamara + a központ.)

2. Magyar Innovációs Szövetség
Dr. Antos László ügyvezető igazgató
1036 Budapest, Lajos u. 103.
Tel: 453-6572
Fax: 240-5625
E-mail: innovacio@innovacio.hu

3. Magyar Elektronikai és Infokommunikációs Szövetség
Dr. Hajdú László főtitkár
1054 Budapest, Szemere u. 17.
Tel: 311-6271
Fax: 331-6120
E-mail: meisz@meisz.hu

4. Magyar Járműalkatrész-gyártók Országos Szövetsége
Bogdanovits László főtitkár
1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 76.
Tel/fax: 303-9007
E-mail: majosz@mail.datanet.hu

5. Vasas Szakszervezeti Szövetség
Hódi Zoltán alelnök
1086 Budapest, Magdolna u. 5/7.
Tel: 333-8590
Fax: 210-0116
E-mail: vasasszaksz@mail.datanet.hu

APEH területi igazgatóságai

Igazgatóság neve, címe	Telefon
APEH Észak-budapesti Igazgatósága 1138 Budapest, Madarász V. u. 30-36.	412-7000
APEH Kelet-budapesti Igazgatósága 1144 Budapest, Gvadányi út 69.	467-7100
APEH Dél-budapesti Igazgatósága 1096 Budapest, Haller u. 3-5.	299-4000
APEH Pest megyei és Fővárosi Kiemelt Adózók Igazgatósága (speciális adózói kör) 1115 Budapest, Bartók Béla út 156.	371-8400
APEH Baranya Megyei Igazgatósága 7621 Pécs, Rákóczi út 52-56.	72/533-500
APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága 6000 Kecskemét, Kurucz krt. 16/c.	76/512-600
APEH Békés Megyei Igazgatósága 5600 Békéscsaba, Kinizsi u. 1.	66/444-144
APEH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatósága 3530 Miskolc, Kandida u. 12-14.	46/514-200
APEH Csongrád Megyei Igazgatósága 6721 Szeged, Bocskai u. 14.	62/567-500
APEH Fejér Megyei Igazgatósága 8000 Székesfehérvár, dr. Koch László u. 4/a.	22/518-500
APEH Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatósága 9022 Győr, Liszt Ferenc u. 15.	96/509-400
APEH Hajdú-Bihar Megyei Igazgatósága 4024 Debrecen, Piac út 42-48.	52/507-300
APEH Heves Megyei Igazgatósága 3300 Eger, Eszterházy tér 3-4.	36/522-600
APEH Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága 5000 Szolnok, József Attila út 22-24.	56/503-333
APEH Komárom-Esztergom Megyei Igazgatósága 2800 Tatabánya, Komáromi u. 42.	34/519-800
APEH Nógrád Megyei Igazgatósága 3100 Salgótarján, Kassai sor 10.	32/522-700
APEH Pest Megyei Igazgatósága 1139 Budapest, Váci út 48/c-d.	412-5400
APEH Somogy Megyei Igazgatósága 7400 Kaposvár, Béke u. 28.	82/508-500
APEH Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatósága 6000 Kecskemét, Kurucz krt. 16/c.	42/503-200
APEH Tolna Megyei Igazgatósága	74/501-400

7100 Szekszárd, Bezerédj u. 33.	
Igazgatóság neve, címe	Telefon
APEH Vas Megyei Igazgatósága 9700 Szombathely, Petőfi Sándor u. 22.	94/519-700
APEH Veszprém Megyei Igazgatósága 8200 Veszprém, Bruszniai Á. U. 22-24.	88/577-300
APEH Zala Megyei Igazgatósága 8900 Zalaegerszeg, Balatoni út 2.	92/505-600

Az adózással kapcsolatos írásbeli kérdéssel az APEH területileg illetékes igazgatóságának Tájékoztatási és Koordinációs Főosztályához/Osztályához lehet fordulni. Az internetes ügyfélszolgálat e-mail címe: ugyfelszolgalat.apeh@axelero.hu.

